

D.
257.

SPRAWOZDANIE

ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE

ZA ROK
1936

NAKŁADEM ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE
DRUKARNIA „GRAFIA” W KRAKOWIE, STAROWIŚLNA 72

czas. 15594 | 1936

SPRAWOZDANIE

ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE

ZA ROK

1936

NAKŁADEM ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE
DRUKARNIA „GRAFIA” W KRAKOWIE, STAROWIŚLNA 72

WSTĘP

Po raz trzynasty przedkładamy naszym P. T. Członkom i Sympatykom Związku sprawozdanie z czynności, obecnie za rok 1936.

Sprawozdanie zawiera szczegółowy opis różnorodnej i wielostronnej działalności Związku w ramach statutowych.

Z wyliczonych w kronikarski sposób czynności zechcą P. T. Członkowie zauważyć dalszy rozwój naszej organizacji tak pod względem wewnętrznej działalności jak i aktywności na zewnątrz.

Do tak pomyślnego rozwoju agend przyczynili się przede wszystkim sami P. T. Członkowie przez czynną współpracę z Biurem Związku.

Na szczególniejsze podkreślenie zasługuje wydatne i życzliwe poparcie działalności Związku przez Władze Państwowe i Samorządowe, pokrewne Organizacje gospodarcze, Frasę a także Instytucje Samorządu Gospodarczego z Krakowską Izbą Przemysłowo-Handlową na czele, za co pozwalamy sobie wyrazić na tem miejscu serdeczne podziękowanie z prośbą o dalszą życzliwą współpracę celem umożliwienia nam racjonalnego spełnienia naszych zadań i uzgodnienia żądań przemysłu z ogólnopaństwowem dobrem.

Podobnie jak w ubiegłych latach Związek nasz w pracy nie ustawał, występując stale i energicznie w obronie interesów przemysłu, dając inicjatywę i służąc pomocą i radą. We wszystkich poczynaniach miała nasza organizacja na uwadze nie tylko interesy członków ale także interes ogólnogospodarczy.

Prosimy o przeglądnięcie sprawozdania oraz o życzliwą a rzeczową krytykę.

SŁOWO WSTĘPNE.

Horoskopy gospodarcze na r. 1937.

Niema powodów do przypuszczenia, by powolna poprawa konjunktury krajowej, zaznaczająca się od dwu lat coraz silniej, w ciągu roku 1937 miała ulec zahamowaniu. Przeciwnie wiele przemawia za tem, że wzrost produkcji i obrotów oraz poprawa ich zyskowności w dalszych miesiącach bieżącego roku przybiorą nieco większe rozmiary.

Wzrost spożycia światowego i zwykła tendencja cen masowych artykułów handlu światowego, mimo ostatni wstrząs, wydają się być zapewnionemi na dalszą metę. Dotyczy to w pierwszym rzędzie — obok surowców przemysłowych — płodów rolnych, produktów hodowlanych i drzewa. W związku z tem i w Polsce powinna trwać nadal mocna konjunktura rolnicza, przyczem wzrost zatrudnienia w przemyśle i handlu zapewnia cenom rolniczym utrzymywanie się na stosunkowo wysokim poziomie — mimo wstrzymania eksportu zbóż na wiosnę br.

Stwierdzić należy na szczęście równoległy, nieznaczny ale stały wzrost siły nabywczej rolnictwa oraz siły nabywczej ośrodków przemysłowych i miast — ten ostatni na tle wzrostu konsumpcji wiejskiej i zwiększonego nieco rozmachu inwestycji publicznych.

Niema też najmniejszych podstaw do obaw jakichkolwiek groźnych niespodzianek od strony budżetu ani waluty. Skądinąd pomyślnie a osiągnięte przy pomocy reglamentacji dewiz i pożyczki francuskiej oraz bilansu handlowego kształtowanie się naszych obrotów płatniczych z zagranicą pozwala przewidywać stopniową liberalizację przywozów środków produkcji z zagranicy. Eksport mimo różnych trudności i mimo nowych niebezpieczeństw, jak np. od strony poprawiającej się konjunktury wewnętrznej, trzyma się dotąd bardzo dobrze, a wzrastając powoli stale, daje teraz miesięczne salda czynne wyższe niż w r. 1936. Ujemnem zjawiskiem w dziedzinie eksportu jest tylko ponowny wzrost znaczenia eksportu surowcowego i półfabrykatowego w stosunku do eksportu gotowych wyrobów.

Wzmagają się, acz w skromnej mierze, procesy inwestycyjne w przemyśle i nawet w rolnictwie. Nieznaczna ale stała obecnie poprawa w zakresie kapitalizacji pieniężnej pozwala przypuszczać, że wzrastające z wolna zapotrzebowanie kredytowe prywatne i publiczne będzie pokryte na rynku wewnętrznym nawet bez dopływu nowych kapitałów zagranicznych z wyjątkiem pożyczki francuskiej. Niemniej w danych warunkach pieniądź w Polsce naogół musi być nadal drogi.

Przy tym wszystkim nie można niestety nie stwierdzić, że poważnej funkcjonalnej poprawie konjunktury w dobie obecnej grożą doraźne niebezpieczeństwa wewnętrzne z dwu stron równocześnie: a) od nieinterwencjonizmu państwa przeciw nadmiernym roszczeniom i subwersyjnym działaniom demagogów socjalnych, b) oraz od nadmiernego interwencjonizmu państwa w zakresie procesów gospodarczych jak kształtowania się cen.

Jasnym jest, a raczej być powinno, że właśnie okres poprawy konjunktury powinien być wyzyskany w kierunku uleczenia lub przynajmniej „podleczenia“ niektórych strukturalnych chorób naszego systemu gospodarczego. Ograniczenie funkcji państwa i potaniecie administracji — odciążenie fiskalne przemysłu i handlu — zmniejszenie nadmiernych ciężarów socjalnych — częściowa likwidacja zbyt kosztownego etatyzmu — ulepszenie stosunku biurokracji do życia gospodarczego — odbiurokratyzowanie administracji państwowej w zakresie gospodarczym — oto zadania, których należyte spełnienie stworzyłoby w dość dużym zakresie gwarancję zyskowności gospodarczej a więc i kapitalizacji na dalszą metę, stanowiąc w ten sposób z góry zaporę przeciw uderzeniom przyszłych przesileń. Jasnym jest bezwzględnie, że zadaniom tym łatwiej sprostać w okresie poprawy konjunktury, niż w okresie kryzysu.

Niestety jednak trzeba stwierdzić, że zrozumienie tych właśnie momentów długofalowej polityki gospodarczej jest u nas dotąd niestety bardzo nikłe i objawia się raczej tylko w ogólnikowych zapowiedziach, niż w czynach — nie mówiąc już o niezbędnej systematycznej a żmudnej stałej akcji, mogącej jedynie skutecznie doprowadzić do powyższych celów. Na akcję taką na razie jeszcze się nie zanosi.

Dr. Roger Battaglia.

WŁADZE ZWIĄZKU.

Walne Zgromadzenie.

Po myśli § 17 statutu odbyło się doroczne Walne Zgromadzenie członków Związku Przemysłowców w Krakowie 20 kwietnia 1936 r.

Przewodniczył Prezes p. inż. Antoni Schimitzek, który, zagajając obrady, przedstawił w dłuższym przemówieniu ogólne warunki, w jakich rozwijało się w r. 1935 życie gospodarcze, dorzucając uwagi dotyczące również sytuacji z okresu pierwszych miesięcy 1936 r., przy czym podkreślił intetywne prace Rządu poświęcone sprawom gospodarczym i wciągnięcie sfer gospodarczych do współpracy. Następnie przyjęło Walne Zgromadzenie do wiadomości sprawozdanie z działalności Związku za r. 1935, udzieliło Dyrekcji Związku absolutorjum z gospodarki finansowej za r. 1935, i uchwaliło preliminarz budżetowy na r. 1936.

Z powodu upływu dwuletniej kadencji dokonało Walne Zgromadzenie wyboru członków Rady Związku na okres 1936/37, której skład podany jest w dalszej części sprawozdania.

Do komisji Rewizyjnej wybrano Henefeldę Jakóba, Klappera Adolfa i Łachocińskiego Adama.

Następnie Walne Zgromadzenie jednomyślną uchwałą zsolidaryzowało się z rezolucją uchwaloną przez Radę Związku na posiedzeniu w dniu 10. lutego 1936 r. o konieczności istnienia terytorialnych międzybranżowych zrzeszeń gospodarczych jako protest przeciw odmiennym tezom referatu zgłoszonego przez p. Stypińskiego na II Kongres Izb Przemysłowo-Handlowych.

Dalej uchwalono wszczęcie akcji w kierunku zwalczania bezrobocia przez forsowne kontynuowanie publicznych robót inwestycyjnych finansowanych przez Rząd wzgl. Fundusz Pracy, a to celem zapobieżenia grożącej fali strejkowej, oraz ożywienia życia gospodarczego.

Poruszono również konieczność poczynienia starań o zliberalizowanie reglamentacji przywozowej na surowce celem rozbudowy produkcji i umożliwienia przedsiębiorstwom zatrudnienia większej ilości robotników.

Postanowiono, by postulatami zgłoszonymi zajęła się Rada Związku.

Rada Związku.

W myśl przepisów § 21 statutu Rada Związku składa się z członków wybieranych bezpośrednio przez Walne Zgromadzenie na okres dwóch lat, oraz z członków delegowanych przez Sekcje również na okres dwóch lat. Liczba członków wybieranych przez Walne Zgromadzenie wynosi tę samą ilość, co ilość delegowanych przez Sekcje.

Skład Rady w r. 1936 :

a) Radni z wyboru :

1. Battaglia Dr. Roger	19. Götz-Okocimski Antoni
2. Beres Dr. Rudolf	20. Rath Inż. Maksymiljan
3. Brzezowski Inż. Ludwik	21. Rauch Inż. Zdzisław (kooptow. uchwałą Rady z 27. IV. 36)
4. Brzozowski Inż. Jan	22. Ritterman Aleksander
5. Buzek Inż. Jerzy	23. Romocki Inż. Paweł
6. Ehrenpreis Dr. Arnold	24. Scherer Wiktor
7. Epstein Tadeusz	25. Schimitzek Prof. Inż. Antoni
8. Filippi Tadeusz	26. Seifert Inż. Mieczysław (ustąpił)
9. Folkmann Emeryk	27. Skarżeński Inż. Leon
10. Grünspan Dr. Michał	28. Sonanini Inż. Antonio-Clementi
11. Hupka Dr. Jan	29. Steinberg Dr. Ludwik
12. Jawornicki Bolesław	30. Taub Inż. Dr. Józef
13. Jungerman Fryderyk	31. Timberg Dr. Maksymiljan (ustąpił)
14. Lax Bernard (kooptowany uchwałą Rady z 27. IV. 36)	32. Włodek Dr. Józef
15. Liban Jan	33. Wołoszyński Dr. Andrzej
16. Merz Dr. Ludwik	34. Wowkonowicz Inż. Romuald
17. Mianowski Inż. Edward (koopt. uchw. Rady z 16. X. 36)	35. Zimmermann Dr. Juda
18. Mianowski Inż. Henryk (koopt. uchw. Rady z 21. XII. 36)	

b) Członkowie Rady delegowani przez Sekcje:

Seksja Budowlana:

Ronka Inż. Eugenjusz

Seksja Ceramiczna:

Ehrenpreis Ignacy

Burtan Stanisław

Weinsberg Bertold

Seksja Chemiczna:

Wałach Inż. Paweł

Bleier Dr. Leopold

Seksja Fabryk Czekolady:

Piasecki Adam

Seksja Drzewna:

Syrop Juljusz

Wistreich Dr. Artur

Landau Izydor

Seksja Drogowa:

Holländer Emil

Seksja Garbarska:

Wrzak Zygmunt

Marko Stefan

Seksja Graficzna:

Perlberger Dr. Teodor

Seksja Konfekcyjna:

Grüss Mojżesz

Seksja Kosmetyczna:

Miklaszewski Zygmunt

Seksja Mebli Giętych:

Ader Wilhelm

Seksja Metalowa:

Dyduch Inż. Ludwik

Bohdanowicz-Oroszeny Tadeusz

Górecki Józef

Seksja Młynarska:

Gutentag Dr. Artur

Neumann Albert

Sekcja Papiernicza:

Wistreich Dr. Dawid

Sekcja Spożywcza:

Gablenz Jerzy

Sekcja Wapiennicza:

Menasche Inż. Ignacy

Namysłowski Inż. Władysław

Sekcja Win i Miodu:

Gall Jan

Sekcja Chrzanowska:

Krudzielski Inż. Zdzisław

Wachlowski Inż. Kamil

Sekcja Żywiecka:

Mączyński Inż. Mieczysław

Stein Dr. Beno

c) Na posiedzeniu w dniu 27 kwietnia 1936 r. ukonstytuowała się Rada w następującym składzie:

Prezes: PP. Inż. Antoni Schimitzek

Wiceprezesa: Inż. Jan Brzozowski
Prezydent Tadeusz Epstein
Inż. Zdzisław Krudzielski
Dr. Ludwik Merz

Członkowie Komitetu Wykonawczego:

1) Wilhelm Ader	9) Wiktor Scherer
2) Dr. Rudolf Beres	10) Inż. Mieczysław Seifert
3) Inż. Jerzy Buzek	11) Juljusz Syrop
4) Inż. Ludwik Dyduch	12) Inż. Dr. Józef Taub
5) Ignacy Ehrenpreis	13) Bærtold Weinsberg
6) Antoni Götz-Okocimski	14) Dr. Józef Włodek
7) Dr. Jan Hupka	15) Inż. Romuald Wowkonowicz
8) Inż. Ignacy Menasche	

Członkowie Komitetu Opiniodawczego:

1) Dr. Rudolf Beres	3) Inż. Ludwik Brzezowski
2) Inż. Kazimierz Braun	4) Inż. Jerzy Buzek

5) Tad. Oroszeny-Bohdanowicz	11) Inż. Dr. Józef Taub
6) Dr. Arnold Ehrenpreis	12) Bertold Weinsberg
7) Dr. Jan Hupka	13) Dr. Dawid Wistreich
8) Izydor Landau	14) Dr. Artur Wistreich
9) Inż. Zdzisław Rauch	15) Dr. Józef Włodek
10) Dr. Ludwik Steinberg	16) Dr. Juda Zimmermann

Komisja Rewizyjna:

- 1) Henefeld Jakób
- 2) Klapper Adolf
- 3) Łachociński Adam

Pierwsze posiedzenie w poprzednim składzie odbyła Rada w dniu 10. lutego 1936 r., na którym przedłożono sprawozdanie z działalności Związku za okres od 30. września 1935 r., ustalono termin i porządek dzienny Walnego Zgromadzenia, dokonano wyboru „Komisji Matki“ celem ustalenia kandydatów na członków Rady mających się wybrać przez Walne Zgromadzenie. Ustalono tezy i postulaty na Kongres Izb i Sejm Gospodarczy w sprawie konieczności istnienia terytorjalnych zrzeszeń gospodarczych, omówiono sprawę podatku przemysłowego od obrotów dla przedsiębiorstw sprzedających półfabrykaty i produkty innym przedsiębiorstwom do dalszego przerobu, nowelę ustawy stempłowej, sprawę płac robotniczych i wycieczki przemysłowej do Rosji Sowieckiej. Postanowiono, by Biuro Związku zajęło się sprawą trudności, na jakie napotykają importerzy maszyn z zagranicy przy uzyskiwaniu potrzebnych zaświadczeń od Związku Przemysłu Metalowego.

Następne posiedzenie Rady w nowym składzie odbyło się 27. kwietnia 1936 r. Na posiedzeniu tem nastąpiło ukonstytuowanie się Rady przez wybór prezesa, 4 wiceprezesów, Komitetu Wykonawczego i Komisji Opiniodawczej. Wyniki wyboru podano wyżej. Kooptowano do Rady p. p. inż. Raucha i B. Laxa. Pozatem toczyły się dłuższe obrady nad sposobem zatrudnienia jak największej ilości bezrobotnych przez jak najrychlejsze rozpoczęcie publicznych robót drogowych regulacyj rzek i t. p.; uchwalono powołać ściślejszą komisję, mającą opracować doraźny program robót inwestycyjnych celem złagodzenia zaognionych stosunków socjalnych

i przeciwstawienia się ożywionej prowokatorskiej propagandzie wywrotowych elementów.

Następne posiedzenie Rady odbyło się 16. października 1936 r. Przedmiotem obrad było sprawozdanie z czynności za ostatni okres, a zwłaszcza wzmoczonej akcji interwencyjnej Związku w okresie zaognionej fali strejkowej i akcji zwalczania bezrobocia.

Kooptowano do Rady p. inż. Edwarda Mianowskiego Dyrektora Gazowni Miejskiej w miejsce p. Dr. Maksa Timberga.

Przyjęto do wiadomości propozycję Biura Podróży „Argos” zorganizowania wycieczki zbiorowej do Francji.

Omówiono sprawę „pomocy zimowej” dla bezrobotnych.

Przy udziale licznie zebranych członków z poza Rady rozpatrywano sprawę i przebieg strejków okupacyjnych i materialne straty, jakie poniosło życie gospodarcze i sami robotnicy. Zalecono, by wszystkie zrzeszone przedsiębiorstwa podpisały deklarację zobowiązującą do solidarnego zaniechania jakichkolwiek pertraktacyj w czasie okupacji.

W końcu p. Dr. Battaglia wygłosił referat na temat: „Nasze położenie na tle horoskopów światowych”.

Na posiedzeniu Rady w dniu 2. listopada 1936 r. ustalono normy świadczeń na cele „pomocy zimowej” dla bezrobotnych, obowiązujące zrzeszone w Związku przedsiębiorstwa przemysłowe.

Zaprobowano akcję Biura Związku w sprawie urządzenia jednego żłóbka względnie stacji lotnej opieki nad dziećmi na wspólny koszt firm, które otrzymały nakazy urządzenia żłobków dla niemowląt względnie stacyj lotnych.

Uchwalono wzięcie oficjalnego udziału w uroczystościach pogrzebowych ś. p. Marszałka Daszyńskiego.

Ostatnie posiedzenie Rady Związku w roku sprawozdawczym odbyło się 21. grudnia 1936 r.

Na posiedzeniu tem złożono szczegółowe sprawozdanie z akcji pomocy zimowej, zreferowano stan sprawy umów zbiorowych oraz strejków okupacyjnych pod względem prawnym, złożono sprawozdanie z działalności za ostatni okres, z przebiegu akcji drogowej, omówiono sprawę administracyjnego regulowania cen i kooptowano do Rady Związku p. inż. Henryka Mianowskiego Dyrektora Krak. Izby Przemysłowo-Handlowej w miejsce

p. inż. M. Seiferta, który z powodu wyjazdu na stały pobyt do Warszawy zrezygnował z tej godności.

Komitet Opiniodawczy.

Prace Komitetu Opiniodawczego miały podobnie jak w ubiegłych latach za zadanie rozpatrywania projektów ustaw i rozporządzeń, tak na posiedzeniach jakoteż w formie pisemnych referatów i uwag.

Konferencja z dnia 8. czerwca 1936 r., w której wzięli również udział członkowie z poza Komitetu Opiniodawczego, poświęcona była obradom nad projektem Ministerstwa Opieki Społecznej ustawy o układach zbiorowych pracy oraz nad sytuacją strejkową.

Wyłoniony na tem posiedzeniu ściślejszy Komitet kontynuował opracowanie uwag na ten temat, odbywszy posiedzenie w dniu 19. czerwca 1936 r. Wobec braku jednomyślności odroczono zajęcie ostatecznego stanowiska aż do przedłożenia mającego się opracować nowego projektu.

Pozatem zajmował się Komitet Opiniodawczy w szczególności reformą świadectw przemysłowych. Na podstawie tych prac oraz materiału dostarczonego przez zrzeszone przedsiębiorstwa uzgodniono zgłoszone postulaty i ujęto je w memoriale opracowanym przez Biuro Związku.

Udział Związku w ciałach doradczych rządowych, w Instytucjach społecznych i organizacjach gospodarczych oraz w konferencjach i posiedzeniach:

Organizacja nasza utrzymywała żywy kontakt z władzami centralnymi w Warszawie i lokalnymi w Krakowie, oraz z innymi instytucjami.

Z ramienia naszego Związku zasiadali:

1) W radzie przemysłowo-handlowej przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu w Warszawie:

Inż. Antoni Schimitzek.

2) W Komitecie Drzewnym przy Ministerstwie Rolnictwa i Dóbr Państwowych w Warszawie:

Dr. Roger Battaglia.

3) Ponadto zasiadali z różnych tytułów w Komitecie Celnym, Komisji Ankietowej, Komisji Opiniodawczej przy Komitecie Ekonomicznym Rady Ministrów:

Prezydent Tadeusz Epstein

Dr. Roger Battaglia.

4) W Radzie Ochrony Pracy:

Inż. Zdzisław Krudzielski.

5) W Sądach Rozjemczych Z. U. P. w Krakowie brali udział:

Dr. Jan Sulikowski, jako asesor

Dr. Jan Zieleniewski i
Maksymilian Neumann } jako zstępcy

6) W wojewódzkiej Komisji Parytetowej zasiadali:

Dr. Tadeusz Spitzer.

7) W Radzie Naczelnej Związków Drzewnych w Polsce:

Dr. Artur Wistreich, jako wiceprezes,

Juljusz Syrop i inż. Mieczysław Mączyński,
jako delegaci.

8) P. Juljusz Syrop jest ponadto Prezesem Komitetu Eksportowego Papierówki w Warszawie.

9) W Naczelnej Radzie Związków Przemysłu Garbarskiego w Polsce:

Zygmunt Wrzak jako wiceprezes,

Stefan Marko jako delegat.

10) W Państwowej Radzie Komunikacyjnej:

Dr. Roger Battaglia, inż. Leon Skarżeński

i Dr. Tadeusz Spitzer.

11) W Komisji Rozjemczej Ubezpiecz. Społ. w Krakowie:

Dr. Zygmunt Jarszyński, jako Przewodniczący

i Dr. Tadeusz Spitzer.

12) We Wspólnej Reprezentacji Związków Przemysłu Młynarskiego w Polsce:

Dr. A. Gutentag, Jan Ficek, W. Hecker i A. Neumann

13) W Związku Eksportowym Młynów:

Wilhelm Hecker, jako członek Zarządu.

Dr. Artur Gutentag, jako zastępca członka Zarz.

14) W wojewódzkiej Przybocznej Radzie Funduszu Pracy w Krakowie:

Dr. Ludwik Merz, jako zastępca Przewodniczącego Sekcji Finansowej.

15) W komisji doradczej dla spraw pośrednictwa pracy przy Wojewódzkim Biurze Funduszu Pracy:

Wiktor Scherer, Dr. Zygmunt Jarszyński, Dr. Tadeusz Spitzer.

Pozatem bierze Związek żywy udział w rozmaitych posiedzeniach, zwoływanych przez władze centralne jak i władze miejscowe, wysyłając specjalnych delegatów z odnośnych gałęzi przemysłu.

Wymienićby tu należało między innymi: Zebranie dyskusyjne zwołane z inicjatywy Związku Przemysłowców w Izbie Przemysłowo-Handlowej w dniu 25. maja 1936 r. na temat „Zagadnienie bezrobocia a roboty inwestycyjne”. Po referacie wygłoszonym przez p. inż. Brauna i po ożywionej dyskusji uchwalono szereg rezolucyj.

Udział p. inż. Brauna jako reprezentanta Związku obeznanego ze sprawami kamieniołomów w konferencji z członkami Podkomisji dla zbadania kamieniołomów państwowych.

Posiedzenie Komisji Pracy Centr. Związku Przemysłu Polskiego w dniu 6. października 1936 r. w sprawie sytuacji strejkowej i usprawnienia ubezpieczeń społecznych, na którym to posiedzeniu był Związek reprezentowany przez Prezydium Związku w osobach p. prezesa inż. Schimitzka i wiceprezesa p. Dra L. Merza oraz przez p. J. Mirowskiego Dyr. firmy Zieleniewski.

Zjazd Grupy 13-tej C. Z. P. P. z dnia 17. października 1936, w którym wzięła udział większa ilość członków Rady Związku wraz z Dyрекcją Związku.

Wystąpienia Związku Przemysłowców o charakterze reprezentacyjnym.

Związek był reprezentowany oficjalnie przez Prezydium i Dyрекcję u Wojewody Krakowskiego w dzień Nowego Roku.

Prezydium i Rada Związku wzięła oficjalny udział w uroczystościach żałobnych, jakie się odbyły w dniu 12. maja 1936 r. ku uczczeniu pamięci Marszałka Piłsudskiego, a mianowicie w Mszy św. polowej i w pochodzie.

Z okazji jubileuszu dziesięciolecia sprawowania najwyższego urzędu w Polsce wysłano w dniu 2. czerwca 1936 r. depezę hołdowniczą do Pana Prezydenta R. P. Ignacego Mościckiego w dniu 3. czerwca 1936 r., a Prezydium i Dyrekcja Związku złożyły osobiste życzenia w Województwie.

Z powodu zgonu ś. p. Marszałka Daszyńskiego wysłano telegramy kondolencyjne. Delegacja Rady i Dyrekcja wzięła udział w uroczystościach pogrzebowych.

Z okazji wręczenia Edwardowi Śmigłemu Rydzowi buławy marszałkowskiej wysłano w dniu 10. listopada 1936 r. imieniem Prezydium i Dyrekcji Związku telegram gratulacyjno-hołdowniczy.

W dniu „Święta Niepodległości“ t. j. 11. listopada 1936 r. Prezes Związku inż. Schimitzek oraz Dyrekcja wzięli udział w uroczystym składaniu życzeń u p. Wojewody Krakowskiego.

Działalność Delegata Rady Związku na Warszawę.

Zakres i metody działania naszej delegatury warszawskiej, którą od lat 13 prowadzi członek naszej Rady p. Dr. Roger Battaglia (Kredytowa 8 m. 4. - tel. 615-52) przedstawiliśmy niejednokrotnie w sprawozdaniach naszych bardzo szczegółowo.

Tym razem ograniczymy się zatem do stwierdzenia, że działalność delegatury w r. 1936 nie tylko nie uległa żadnemu ograniczeniu, lecz nawet przybrała na rozmiarach m. i. wskutek wzrostu agend interwencyjnych indywidualnych na rzecz naszych członków w związku z reglamentacją dewiz, rozszerzeniem reglamentacji przywozu towarów i silnym ożywieniem akcji państwowej w zakresie rewizji traktatów handlowych.

Nadto sprawa strejków okupacyjnych i wogóle ruchu robotniczego nałożyła na naszą delegaturę nowe zadania w zakresie uzgadniania działań organizacji przemysłowych na terenie warszawskim z odnośnemi poczynaniami naszego Związku, o których piszemy obszernie na innem miejscu.

Nasz delegat jest równocześnie członkiem Zarządu Centralnego Związku Przemysłu Polskiego, Prezesem Związku Grupy 13 C. Z. P. P. do której należymy, delegatem Wydziału Centralnego Związku Przemysłowców we Lwowie na Warszawę, urzęd. członkiem Komitetu Wykonawczego Związku Przemysłu Konfekcyjnego w Polsce, konsulentem konwencji przędzalń wełny czesankowej, korespondentem i konsulentem Izby przemysłowo-handlowej warszawskiej, stałym delegatem Rady Traktatowej do rokowań z kilkoma państwami, prezesem Izby Handlowej polsko-szwajcarskiej, wiceprezesem Izby handlowej polsko-holenderskiej, dyrektorem Izby handlowej polsko-austriackiej, konsulentem Izby handlowej austriacko-polskiej we Wiedniu.

Ta kumulacja funkcyj okazała się bardzo pożyteczną, ułatwiając Drowi Battagli bezpośrednią obronę naszych interesów na wielu odcinkach równocześnie.

Czynności Biura Związku.

Agendy Związku prowadziło Biuro Związku w następującym składzie: dyrektor Dr. Zygmunt Jarszyński, wicedyrektor Dr. Tadeusz Spitzer, sekretarz Jan Dronka, referent dla spraw drzewnych Mateusz Kornreich, kierownik kancelarii Mieczysław Warchałowski. Pozatem zatrudniało Biuro trzy siły kancelaryjne, jednego inkasenta i dwóch woźnych.

Do zakresu działania Biura Związku zaliczyć należy między innymi załatwienie bieżącej korespondencji, służba informacyjna, podejmowanie interwencji, opracowywanie postulatów i przedkładanie tychże w formie memoriałów władzom, opiniowanie projektów ustaw i rozporządzeń, udział w konferencjach i posiedzeniach w sprawach gospodarczych tak na terenie Związku jakoteż poza Związkiem, rozpisywanie ankiet na aktualne tematy, wydawanie zaświadczeń w sprawach celnych, paszportowych, przywozowych organizowanie odczytów i t. d.

a) Sprawy ogólne.

W r. 1936 załatwiło Biuro 10.280 aktów, wydało 394 okólników, opracowało 37 memoriałów z własnej lub zrzeszonych przedsiębiorstw inicjatywy i wydało cały szereg opinii.

Memoriały dotyczyły następujących spraw:

- 1) rozkładu jazdy na wiosnę i lato 1936 r., 2) ochrony i obniżki czynszów za lokale zajmowane przez drobne przedsiębiorstwa przemysłowe, 3) obniżki opłat za prąd elektryczny dla siły
- 4) wydania zakazu przyjmowania przez personel kupiecki od dostawców premji noworocznych t. zw. „obrotowego“, 5) referatu na Kongres Izb w sprawie taryf kolejowych, 6) usprawnienia komunikacji pocztowo-telegr., 7) przymusowego zakupu spisu właścicieli kont w P. K. O., 8) trudności w uzyskiwaniu zaświadczeń od Związku Przemysłu Metalowego przy sprowadzaniu maszyn z zagranicy i wygórowanych opłat, 9) deklaracji przemysłu odnoszących się do „dobrowolnych“ świadczeń na obronę przeciwlotniczą i przeciwgazową, 10) wygórowanych opłat należności ubocznych P. K. O. a zwłaszcza za książeczki czekowe, 11) rozszerzenie aneksu B. 10 taryfy kolejowej na stacje kolejowe: Wodzisław, Żory, Mikołów i Katowice, 12) wprowadzenia służby gospodarczej do programów radiowych w formie tygodniowych przeglądów gospodarczych przy silniejszym uwzględnieniu regionalnych interesów i prelekcji z poszczególnych działów produkcji.
- 13) obniżki cen gazu ziemnego dla celów przemysłowych, 14) używania do przetargów na dostawę kolejowych urządzeń bezpieczeństwa ruchu pociągów — Kolejowych warsztatów sygnałowych w Radomiu, 15) pomyłek w obliczaniu przez stacje towarowe stawek za przewóz towarów, 16) zakazu wysyłania w jednej kopercie listów i kart przeznaczonych dla doręczenia różnym adresatom, 17) urządzenia hali licytacyjnej przy sądach grodzkich, 18) braku odpowiednich połączeń kolejowych między Zagłębiem Dąbrowskim a Krakowskim, 19) rozkładu jazdy pociągów na r. 1936/7., 20) Wprowadzenia nowych formularzy kolejowych listów przewozowych 21) obniżenia ceny nowych formularzy kolejowych] listów przewozowych 22) zniesienia wzgl. obniżenia należności za osznurowanie paczek i worków przy odbiorze ze statku

w Gdyni do wagonu kolejowego, 23) przywozu kaolinu białego z Czechosłowacji i podporządkowanie tegoż pod poz. 150 taryfy celnej, 24) przestrzeganie przez notarjaty zwięzłości aktów, 25) trudności w podstawianiu wagonów, 26) zmiany ordynacji pocztowej, 27) ustalenia dłuższego terminu wyznaczania licytacyjnej sprzedaży nieodebranych przesyłek kolejowych, 28) wydania przez Centralną Komisję Oddłużeniową orzeczenia w sprawie pretensyj prywatno prawnych, 29) wydania przez Dyрекcję Poczty i Telegr. zarządzenia doręczania korespondencji między godziną 8-mą a 8^{1/2} rano, 30) prolongaty ulgi celnej na woski bitumiczne, 31) nowelizacji ustawy patentowej, 32) racjonalizacji czynności P. K. O., 33) opóźnień wyładowywania wagonów nadchodzących do Katowic, 34) wagi wymiarowej na pozwoleniach przywozu, 35) zniesienia na pozwoleniach przywozu klauzuli o transporcie drogą morską przy imporcie pośrednim drobnych partii towarów, 36) wycieczki zbiorowej do Francji, 37) projektu statutu Państw. Rady Pocztovej.

Wydane opinie.

Na rozpisane przez władze centralne oraz samorząd gospodarczy ankiety i zapytania opracowało Biuro Związku 97 opinii w następujących sprawach i zagadnieniach:

Projekt ustawy o zakazie dołączania przy sprzedaży dodatkowych towarów, uruchomienie zarobkowego przewozu towarów samochodami ciężarowymi na linjach: Kielce—Miechów—Słomniki—Kraków, Kielce—Chmielnik—Tarnów, postulat Śląskiego Związku Przemysłu Mydlarskiego i Tłuszczowego obniżenia cen sody kaustycznej i amoniakalnej, czy kwaszoną kapustę oraz kwaszone ogórki należy traktować jako surowiec, czy też jako półfabrykat lub gotowy wyrób, zrealizowanie propagandowego filmu przemysłowo-eksportowego, projekt reglamentacji wystaw i targów, normalizacja plomb ołowianych, zaokrąglenie wagi przesyłek przez koleję do pełnych 10 kg., doliczanie przez pocztę 50 gr. za pobranie, powiększenie ilości stref pocztowych, referat inż. Krzyżanowskiego na kongres Izb w sprawie taryf kolejowych, usprawnienie działalności Centralnej Komisji Przywozowej, utworzenie

Państwowego Zakładu Elektrycznego, w Województwie Kieleckim i Krakowskim, projekt rozporządzenia o warunkach wyrobu i stosowania czteroetylku ołowiu, czy wysokość opłacanych podatków powinna stanowić jedno z kryteriów przy rozdziale kontyngentów przywozowych, celowość urządzenia wystawy ruchomej przemysłu ludowego na terenie Państwa, podwyżka opłat za karty rowerowe ze zł 3.— na zł 18.—, sprawa odmawiania wytwórcom mydła zimnego przydziału surowców, czy młynarstwo jest rzemiosłem, wyodrębnienie z rzemiosła ślusarskiego t. zw. ślusarstwa precyzyjnego i stworzenie zeń odrębnego rzemiosła, objęcie biletami okresowymi pociągów motorowych i luksusowych, projekt rozprządzenia Rady Ministrów o koncesjonowaniu przemysłu gum jezdnych, projekt rozporządzenia w sprawie określenia przedsiębiorstw w „większym rozmiarze”, urządzenie w roku 1936 wystawy we Lwowie pod nazwą „Las Polski i Ochrona Przyrody”, Regulamin oraz preliminarz budżetowy projektowanej Wystawy Rzemieślniczo-przemysłowej w Żywcu, nowe formularze listów przewozowych, propaganda poczty lotniczej, czy owocarnie oraz małe wytwórnie, wypiekające waffle powinny odpowiadać przepisom o dozorcze nad wyrobem i obiegami mąki i przetworów mącznych, i czy przedsiębiorstwa te należy uważać za rzemiosło, utworzenie Komisji Handlu Zagranicznego, utworzenie „Biura Pośrednictwa Wynajmu Samochodów Ciężarowych”, projekt rozporządzenia Min. Przem. i Handlu o sposobie udzielania koncesji przedsiębiorstwom wyrobu syntetycznych barwników organicznych oraz syntetycznych półproduktów organicznych, urządzenie wystawy „Polski Śląsk 1922—1937”, celowość znowelizowania ust. 2, art. 16. ustawy z 2. kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażeń emerytalnych osób wojskowych w kierunku dopuszczalności egzekwowania wierzytelności z tych uposażeń, wykonywanie robót kanalizacyjno-wodociągowych, handel drożdżami, redukcja opłat taksy notarialnej, odnoszącej się do obrotów obiektami większymi, obniżka należności za sporządzanie protokołów walnego zgromadzenia spółek akcyjnych, projekt rozporządzenia o rejestrze pojazdów mechanicznych i o ich zastawie, projekt umożliwienia stosowania taryf specjalnych i wyjątkowych zawierających warunek zużycia towaru w zakładzie przemysłowym odbiorcy również

w wypadku, gdy adresatem przesyłki, przeznaczonej faktycznie dla zakładu przemysłowego jest bank lub firma spedycyjna, uruchomienie przez zagraniczną fabrykę w Polsce fabryki noży, scyzoryków i brzytw, czynności fotograficzne i cynkograficzne i kwestja zaliczenia tychże do rzemiosła, wydanie zakazu sprzedaży na wagę artykułów techniczno-chemicznych, sprawa marki fabrycznej (znaku towarowego), projekt rozporządzenia o terminie i sposobie, którym mają być uiszczone odpisy protestów wekslowych i czekowych oraz wypisów weksli i czeków sporządzanych przy proteście oraz o godzinach dokonywania protestów, wzywanie do przetargów przedsiębiorstw państwowych, współpracy samorządu gospodarczego z Funduszem Pracy w zakresie opinowania wniosków przedsiębiorstw przemysłowych o udzielenie dotacji lub pożyczki, przewóz w kontenerach, działalność gospodarcza nieskomercjalizowanych przedsiębiorstw państwowych, wykonywanie prawa przemysłowego, a w szczególności postanowień noweli z 10. kwietnia 1934 odnoszących się do zrzeczeń przemysłowych, oddłużenie przemysłu, urządzenie wystawy wyrobów polskich w Szwajcarii, tezy Konferencji Administracji Przemysłowej Miast R. P. w sprawach przemysłowo-handlowych, koncentracja sprzedaży mąki na export, wypowiedzenia lokali przemysłowych na podstawie wygaśnięcia ustawy o ochronie lokatorów odnośnie do tychże lokali, wprowadzenie ulgowej taryfy na sól Glauberską, uruchomienie zarobkowego przewozu samochodem towarów na linii Warszawa—Kraków, czy uruchomiona przy gospodarstwie rolnem suszarnia produktów własnych jest przedsiębiorstwem przemysłowym, wzory formularzy do nadsyłania informacji o cenach hurtownych w związku z wprowadzeniem rozporządzenia z 8. kwietnia 1936 r. statystyki cen, projekt instrukcji w sprawie wykazu zakładów przemysłowych szkodliwych dla otoczenia, projekt przepisów o budowie schronów O. P. L., zwyczaj handlowy co do pokrycia kosztów bankowych (inkasa) przy eksporcie i imporcie, projekt ustawy „Prawo o obligacjach”, nowelizacja ordynacji pocztowej, zarobkowy przewóz autobusami na liniach: Kraków—Alwernia i Kraków—Swoszowice, zarobkowy przewóz towarów samochodem półciężarowym na linii: Kielce—Jędrzejów—Słomniki—Kraków, znakowanie towarów, projekt

ustawy o aukcjach, wysokość manca „rozkurzu” w młynach, zwalczanie nieuczciwej konkurencji, utworzenie nowej placówki przemysłowej dla fabrykacji noży i nakrycia stołowego, koncesjonowanie handlu starem żelazem i metalami, wprowadzenie dla eksportu przesyłek drobnicowych specjalnej taryfy portowej o jednej tylko klasie ze stawkami na poziomie klasy III. drobnicowej, uchwała Zjazdu Rzeźnicko-Wędliniarskiego w Warszawie w sprawie nowelizacji prawa przemysłowego, zarobkowy przewóz osób pojazdami mechanicznymi na linii Katowice—Kraków, projekt utworzenia Centr. Związku Eksporterów i Importerów Szmat, obniżenie taryfy wewnętrznej na przewóz zboża na odległościach do 120 km., handel domokrażny t. zw. uliczny, uzupełnienie listy towarów przewożonych w krytych wagonach przestrzennych, obniżki taryfy kolejowej za przewóz oleju lnianego i chińskiego, kopru i ziarna palmowego, koncesja na przewóz towarów na linii: Warszawa—Rawa—Łódź—Piotrków—Częstochowa—Siewierz—Sosnowiec—Katowice—Jaworzno—Kraków z odgałęzieniem Katowice—Bielsko, konkurencja warsztatów i sklepików szkolnych, racjonalizacja czynności P. K. O. w kierunku zniesienia opłat od wpłat gotówkowych na konta czekowe, obniżenie druków, uprzyśtępnienia kredytów, zrewidowania stopy procentowej, obniżki stawek inkasowych itp., wytyczne zaproponowane przez Polski Związek Turystyczny dla przewodników po Krakowie, czy odpadki rogowe otrzymywane podczas fabrykacji płyt rogowych są półfabrykatem, uruchomienie produkcji maszyn do mierzenia materiałów tekstylnych, koncesja na zarobkowy przewóz towarów samochodami półciązarowemi na linii: Szczekociny—Jędrzejów—Kraków oraz Szczekociny—Sosnowiec, Szczekociny—Częstochowa i Szczekociny—Jędrzejów—Włoszczowa—Przedbórz—Łódź, Rada Handlu Zagranicznego, Narada Gospodarcza, reorganizacja Centralnej Komisji Przywozowej, Projekt rozporządzenia wykonawczego do Rozporz. Prez. R. P. z 24. października 1934 r. o rzeczowych świadczeniach wojennych.

Okólnikami ogólnymi informowało Biuro Związku o wydanych ustawach, rozporządzeniach, aktualnych wiadomościach gospodarczych, o sprawach dewizowych, reglamentacji handlu zagranicznego, możliwościach wywozowych, o pracach samorządu

gospodarczego i innych organizacji gospodarczych, o sprawach traktatowych, przywozowych, celnych, komunikacyjnych, pocztowo-telegraficzno-telefonicznych, ustawodawstwie handlowem i przemysłowym, o nowych działach produkcji o położeniu poszczególnych gałęzi i ośrodków przemysłowych i t. p. przejawach życia gospodarczego. Okólniki te zawierały również ankiety w aktualnych sprawach dotyczących zrzeszonych przedsiębiorstw przemysłowych.

Odczyty. Z inicjatywy Biura Związku wygłosił Warszawski Delegat Rady Związku p. Dr. Roger Battaglia w dniu 3 lutego 1936 r. w sali Izby Przemysłowo Handlowej w Krakowie odczyt na temat: „Nowe drogi polityki gospodarczej Polski”, zaś w dniu 16. października 1936 r. w sali posiedzeń Związku referat p. t. „Nasze położenie na tle horoskopów światowych”.

Doraźne plenarne posiedzenia i zebrania.

Wobec wzmagającej się fali strejkowej z wiosną 1936 r. odbyło się z inicjatywy Biura Związku poufne doraźne zebranie członków w sprawie strejków i umów zbiorowych w dniach 7. marca i 31. marca, następnie posiedzenie ściślejszej Komisji w dniu 8. maja 1936 w sprawie ustalenia programu robót inwestycyjnych celem zwalczania bezrobocia, dalej w dniu 25. maja zebranie dyskusyjne w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Krakowie na temat „Zagadnienie bezrobocia a roboty inwestycyjne”, w dniu 8. czerwca 1936 r. konferencja w sprawie strejkowej i umów zbiorowych, z klauzulą powszechności. Dnia 19. czerwca obradował ściślejszy Komitet nad projektem ustawy o umowach zbiorowych, w końcu w dniu 24. września 1936 r. zebranie miejscowych fabryk celem omówienia sytuacji wywołanej ostatnimi strajkami na terenie i powzięcia decydujących uchwał.

Sprawy podatkowe.

W sprawach podatkowych wydało Biuro Związku 29 okólników, zawierających przegląd ustawodawstwa podatkowego i okólników Ministerstwa Skarbu, objaśnienia w kwestjach księgowości

handlowej, orzecznictwa N. T. A. w sprawach podatkowych, ankiety i t. p. aktualne kwestje i informacje.

Memoriały. W sprawach podatkowych opracowało Biuro Związku 22 memoriały, a mianowicie:

1) W sprawie zmiany ordynacji podatkowej: a) o prolongatę terminu składania zeznań przez osoby fizyczne do 30. kwietnia każdego roku przy zachowaniu dla osób prawnych terminu do 30. czerwca każdego roku b) o skrócenie okresu przedawnienia egzekwowania zaległych podatków do 2 lat c) o przyznanie władzom skarbowym I. instancji prawa wstrzymania egzekucji do czasu załatwienia odwołania d) o przedłużenie dotychczasowego siedmiodniowego terminu przewidzianego do odprowadzenia podatku dochodowego od poborów służbowych do jednego miesiąca e) przeciw proponowanej zmianie § 2. art. 162 ordynacji podatkowej w tym kierunku, by grzywny i kary pieniężne mogły być zamieniane na kary więzienia,

2) w sprawie zarządzonego przez 4. Urząd Skarbowy prowadzeniu przez przedsiębiorstwa przemysłowe księgi likwidacyjnej poborów według biurokratycznego wzoru,

3) w sprawie stosowania obniżki wartości naturaliów przy obliczaniu podatku dochodowego,

4) o nowelizację ustawy o państwowym podatku dochodowym w tym kierunku, by straty wynikłe z przymusowych odpisów na dłużnikach na skutek zastosowania ustawy oddłużeniowej dla samorządu komunalnego mogły być pod względem bilansowania rozłożone na 5 lat i stanowiły w danym roku pozycję potrącałą od dochodu,

5) w sprawie obowiązku przedkładania przez dostawców dla urzędów państwowych przy likwidacji rachunków — dowodów, że nie zalegają z podatkami,

6) o ujęcie w pewne normy konkretne przepisów o podatku od reklam i anonsów,

7) w sprawie szykan i sekatur organów kontrolnych przy sposobności rewizji przedsiębiorstw,

8) w sprawie zbyt pochopnie wydawanych orzeczeń władz skarbowych o dyskwalifikacji ksiąg handlowych,

9) o doręczanie uchwał władz skarbowych w zamkniętych kopertach,

10) w sprawie podatku od energii elektrycznej,

11) o ulgi podatkowe dla dotkniętych strejkiem,

12) w sprawie żądania władz skarbowych przedkładania przez przedsiębiorstwa przemysłowe zawiadomień o wysokości wy-
płaconych w r. 1935 wynagrodzeń pracownikom umysłowym,

13) o wydelegowanie referentów dla wygłaszania wykładów
na temat prawidłowego prowadzenia ksiąg handlowych w świetle
obowiązujących okólników i instrukcji władz skarbowych,

14) w sprawie rozporządzenia wykonawczego do ustawy
o państwowym podatku przemysłowym,

15) o uproszczenie administracji i potaniecie kosztów przy
zwrocie nadpłaconych podatków,

16) o bonifikatę uiszczonych już opłat stemplowych od dłu-
goterminowych umów, które obecnie zwolnione są od opłat stem-
plowych przez skumulowanie podatku przemysłowego od obrotu,

17) przeciw zaliczaniu nadzwyczajnego 15⁰/₀ dodatku do
podatku przemysłowego od obrotów za pierwszy kwartał 1935 r.,

18) o przyznanie ulg podatkowych dla inwestycji w przed-
siębiorstwach przemysłowych,

19) w sprawie reformy świadectw przemysłowych,

20) o zezwolenie na stosowanie niższej stawki amortyzacyjnej
od przewidzianej ustawowej stawki,

21) przeciw zaprojektowanemu przez Związek Miast wpro-
wadzeniu nowych obciążeń podatkowych na rzecz samorządów
w formie podatku od niezabudowanych względnie niedostatecznie
zabudowanych placów i podatku od przyrostu wartości,

22) w sprawie zmiany postanowień art. 3. p. 15 ustawy
o państwowym podatku przemysłowym w kierunku uniezależnienia
zwolnienia wywozu od podatku od kwestji prawidłowości ksiąg
wzgl. by dowód eksportu mógł być na wypadek dyskwalifikacji
ksiąg udowodniony innymi dokumentami jak listy przewozowe,
deklaracje celne, korespondencje z zagranicą i t. p.,

23) o ustalenie wykazu przedmiotów, które mogą być za-
mortyzowane jednorazowo w roku ich nabycia.

Opinie. W sprawach podatkowych wydawało Biuro Związku opinie na zapytanie władz centralnych, samorządu gospodarczego oraz innych organizacyj gospodarczych.

Do ważniejszych zaliczyć należy następujące:

o reformie świadectw przemysłowych, o zmianie ustawy stemplowej, projekt rozporządzenia Minist. Skarbu w sprawie wykonania ustawy o państwowym podatku dochodowym, uproszczenie księgowości elektrowni w dziale rozliczeń z odbiorcami prądu, ustalenie pojęcia „partii“ (większej ilości), zredukowanie wygórowanego hotelowego podatku komunalnego, zarobkowy przemiał zboża dla celów wymiaru państwowego podatku przemysłowego w związku z projektem zmian § 29. rozporządzenia wykonawczego do ustawy o państwowym podatku przemysłowym, zmiana rozp. wyk. do ordynacji podatkowej, projekt rozporządzenia wyk. do ustawy o państw. podatku dochodowym, lista biegłych dla władz skarbowych w celu oceny i ustalenia obrotów do wymiaru państw. pod. przem. za r. 1935, memoriał Związku Fabrykantów Octu do Ministerstwa Skarbu w sprawie scalonego podatku od obrotu octem, memoriał Związku Fabryk Wódek Gatunkowych do Min. Skarbu o obniżenie stawki podatku scalonego z 7.2^{0/0} na 4^{1/2}^{0/0}, memoriał Związku Browarów i Słodowni do Min. Skarbu w sprawie scalonego podatku przemysłowego od obrotu piwem, memoriał Zrzeszenia Producentów Drożdży do Min. Skarbu w sprawie stawki podatku scalonego od obrotu drożdżami, projekt memoriału do Min. Skarbu w sprawie zliberalizowania ustawy o opłatach stemplowych, zakaz zwrotu nieodebranego wzgl. niesprzedanego piwa do browaru i niszczenie takiego piwa poza obrębem browaru, memoriał Centrali Związku Kupców o przyznanie ulg podatkowych dla przedsiębiorstw handlowych w Gdyni, obniżka skali podatku obrotowego w młynarstwie dla młynów V kategorii, podatek korporacyjny oraz ulgi w zakresie podatku dochodowego, projekt tabel amortyzacyjnych oraz tezy w dziedzinie zasad amortyzac., projekt rozporządzenia Min. Skarbu o zmianie rozp. z 10. września 1932 r. w sprawie wykonania rozp. Prezydenta R. P. z 11 lipca 1932 r. o monopolu spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży oraz sprzedaży napojów alkoholowych, — projekt wystąpienia Związku Izb P. H. do Min. Skarbu w sprawie opodat-

kowania t. zw. „zysków sanacyjnych”, postulat rozciągnięcia ulg podatkowych na nabywców samochodów także w okresie I. kwartału 1936 r., projekt ustawy o zmianie niektórych przepisów ustawy o państwowym podatku przemysłowym, zwolnienie wywozu do Gdańska od podatku obrotowego, efekt gospodarczy ulg doraźnych przyznanych przedsiębior. przemysł. wyższych kategorii przy wykupnie świadectw przemysłowych a reforma świadectw przemysłowych, zmiana kategorii świadectw przemysłowych dla browarów i elektrowni, projekt przekazania poboru niektórych podatków samorządowi terytorialnemu i gospodarczemu względnie dobrowolnym organizacjom zawodowym, praktyka władz skarbowych przy stosowaniu ulg dla nowowznoszonych budowli zmierzająca do zmniejszenia dochodu używanego na budowę przez potrącenie kosztów utrzymania płatnika i rodziny, obniżka stawki podatku obrotowego dla przedsiębiorstw wykonywujących wędzenie, marynowanie, opiekanie oraz smażenie ryb morskich, projekt ulg podatkowych dla przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych w Gdyni, projekt rozp. Min. Skarbu o wykonaniu ustawy z 15. lipca 1925 r. o państw. podatku przemysłowym, ustalenie norm średniej dochodowości, zwolnienie od opłat stemplowych transakcyj komisowych dokonanych po dniu 15. stycznia 1936 r. na podstawie umów zawartych przed 15. stycznia 1936 r., amortyzacja kosztów uzyskania marki fabrycznej wzgl. znaku towarowego, zmiana § 30 rozp. wyk. do ustawy o państw. podatku przemysł., wprowadzenie podatku scalowego od obrotów sztucznymi nawozami, memoriał Centralnego Związku Fabryk Wódek Gatunkowych i Likierów w sprawie zmiany przepisów o świadectwach akcyzowych, wprowadzenie scalonego podatku przemysłowego od cukru, przekraczanie granic dekretu o ulgach podatkowych dla nabywców pojazdów mechanicznych przez rozporządzenie wykonawcze, projekt zmiany przepisów § 29 rozp. wyk. do ustawy o państwowym podatku przemysł. z powodu praktyki wymiarowej w zakresie nieuznawania zarobkowego przemiału zboża, memoriał Gremium Właścicieli Pensjonatów, Hoteli i Restauracyj w Zakopanem w sprawie podatku od lokali, obniżki stawki podatku obrotowego, wstrzymania egzekucyj podatkowych, obniżki taksy klimatycznej i t. p., okólnik Izby Skarbowej w Lublinie

i Łucku w sprawie warunków udzielania ulg podatkowych przy transakcjach giełdowych, projekt listy kandydatów na biegłych w sprawach związanych z wymiarem podatku od nieruchomości i lokali, projekt ulg podatkowych dla inwestycji, projekt memoriału Izby Sosnowieckiej do Min. Skarbu w sprawie zwolnienia od podatku obrotowego transakcji związanych, projekt listy członków Komisji Odwoławczej przy Izbie Skarbowej, memoriał Polsk. Związku Przemysłowców Garbarzy w sprawie świadectw przemysłowych dla zakładów hurtowej sprzedaży własnych wyrobów, ulgi dla inwestycji w przemyśle naftowym, memoriał Centrali Stowarzyszeń Restauratorów w Warszawie o obniżkę stawki podatku obrotowego do $1\frac{1}{2}\%$ wzgl. 2% i o zezwolenie przedsiębiorstwom gastronomicznym na zatrudnianie do 40 pracowników przy II kat. świadectw przemysłowych, memoriał w sprawie zaległości w księgowaniu, projekt wprowadzenia podatku korporacyjnego, następujące zagadnienia: czy czynność przepakowania kolorowej nitkowanej przędzy bawełnianej z paczek $2\frac{1}{2}$ i 5 kg. do mniejszych pudełek o wadze 100 g. jest czynnością handlową przygotowaną w płaszczyźnie art. 7. ust. 3. ustawy o podatku przemysłowym, czy montowanie karoserji na sprowadzanych z zagranicy podwoziach jest przerobem, czy szmaty i gałgany sortowane, barwione i karbonizowane są półfabrykatami, czy skracanie, zdłużanie, zwężanie i poszerzanie sukien i płaszczy oraz przesywanie guzików w oddzielnym warsztacie — są czynnościami przygotowawczymi, czy rytownictwo monogramów i dedykacji jest czynnością handlową przygotowawczą, czy przerywanie kantówki na krokwie i heblowanie desek wykonywane przez przedsiębiorstwo handlu drzewem jest czynnością przygotowawczą, czy rozcieńczenie octu przez rozlewnie i rozlew do butelek jest przerobem, czy składanie beczek do masła jest czynnością przygotowawczą, czy remont silnika, skrzynki biegów, podwozia i t. d. jest czynnością przygotowawczą, czy impregnowanie kostki drzewnej na bruki jest przerobem, czy impregnacja materiałów drzewnych jest przerobem, czy użycie uszczelki metalowej, asbestowo-kauczukowej, włóknistej dla uszczelnienia rurociągów, zaworów, kotłów, maszyn i aparatów jest remontem lub inwestycją, czy wyrób kakao-maltin, soku malinowego i pomarańczowego, rozlewanie

oliwy i miodu są czynnościami przygotowawczymi czy przerobem, ustalenie pojęcia „większej ilości” („partii”) odnośnie do art. 14. ustawy o państw. podatku przemysł. następujących towarów: tomasyny, mąki, otrąb, metali, słodu, chmielu.

Sprawy socjalne.

A) Przegląd ważniejszego ustawodawstwa socjalnego wydanego w roku 1936.

Ustawa z 9. kwietnia 1936 r. w sprawie zmiany ustawy z 18. grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu.

Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z 4. maja 1936 r. w sprawie zatrudnienia uczniów w przemyśle poligraficznym.

Dekret z 14. stycznia 1936 r. o czasowym obniżeniu składki za ubezpieczenie emerytalne robotników i pracowników umysłowych oraz za ubezpieczenie od wypadków i chorób zawodowych.

Obwieszczenie Min. Skarbu z 10. stycznia 1936 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z 18. marca 1935 r. o pobieraniu odsetek od zaległości podatkowych i innych danin publicznych (składek i opłat na rzecz instytucyj ubez. społ.).

Rozp. Min. O. S. z 7. lutego 1936 r. o wysokości kwoty zasadniczej rent ubezpieczenia emerytalnego robotników w latach 1934/6.

Rozp. Min. O. S. z 24. stycznia 1936 r. o obniżeniu składek za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych.

Dekret z 14. stycznia 1936 r. o zmianie art. 36 ustawy z 18. lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, obniżający odsetki zwłoki od wkładek z 2% na 0.75% miesięcznie.

Zarządzenie Min. O. S. z 17. marca 1936 r. o zatwierdzeniu orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla kopalń węgla w woj. kieleckim i krakowskim.

Zarządzenie Min. O. S. z 22. maja 1936 r. o zatwierdzeniu orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla przemysłu budowlanego na obszarze m. Krakowa z 27. kwietnia 1936 r.

Obw. Min. Sprawiedl. z 20. kwietnia 1936 r. w sprawie zgłaszania list kandydatów na ławników i zastępców ławników sądów pracy i sądów okręgowych, znajdujących się w okręgach Sądów Apelacyjnych w Krakowie i Lwowie.

Rozp. Min. O. S. z 26. listopada 1936 roku o czasowym zmniejszeniu liczby dni pracy, uważanych za tydzień podlegania obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia w odniesieniu do niektórych kategorii robotników sezonowych.

Rozporządzenie Rady Min. z 2. lipca 1936 r. o nadaniu mocy powszechnie obowiązującej orzeczeniu Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z 27. kwietnia 1936 r. dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Krakowa i gmin okolicznych.

Ogłoszenie Min. Sprawiedl. z 26. października 1936 r. w sprawie dodatkowych list ławników i zastępców ławników Sądu Pracy w Białej i Sądu Okręgowego w Wadowicach.

Memoriały.

W sprawach socjalnych wystąpił Związek Przemysłowców w roku sprawozdawczym do władz z 8. memoriałami. Dotyczyły one następujących kwestyj:

1) Ustanowienie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla ułatwienia zatargu zbiorowego pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle budowlanym w Krakowie.

2) Nadanie mocy powszechnie obowiązującej orzeczeniu Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z 27. kwietnia 1936 r. dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Krakowa i okolicznych gmin.

3) Wydawania wyroków co do terminu wypowiedzenia pracownikom, zajęтым ponad 10 lat w temsamem przedsiębiorstwie.

4) Żądania przez Ubezpieczalnię Społ. opłaty składek ubezpieczenia za robotników za czas strejku.

5) Projektu ustawy, zmieniającej przepisy o Nadzwyczajnych Komisjach Rozjemczych.

6) Powierzenia Wojewódzkiemu Komitetowi Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Virun”, urządzenia stacyj lotnych zamiast

złóbków na wspólny koszt kilku firm, które otrzymały wezwania do urządzenia stacyj lotnych.

7) Zaniechania przez Inspektorat Pracy pobierania stempli od podań i zaświadczeń o ilości zatrudnionych robotników — dla celów skarbowych przy staraniach o uzyskanie bonifikat cen świadectw przemysłowych.

8) Okupacji fabryk.

Opinie.

Biuro Związku Przemysłowców wydało w roku sprawozdawczym 9 opinii w następujących sprawach socjalnych: ustalenie przeciętnego zarobku dziennego niewykwalifikowanego robotnika, badanie zapotrzebowania wykwalifikowanych robotników, lista kandydatów na ławników i zastępców ławników Sądów Pracy, referat Izby Przem.-Handl. w Poznaniu „o niewykorzystaniu środków walki z bezrobociem”, projekt nowelizacji rozporządzenia Prezydenta R. P. z 27. października 1933 o nadzwyczajnych Komisjach rozjemczych (Druk Sejmowy 233), rządowy projekt ustawy o skracaniu czasu pracy w górnictwie węglowym (Druk Sejmowy 212), rządowy projekt ustawy o układach zbiorowych pracy (Druk Sejmowy 120), projekt ustawy o załatwianiu zbiorowych zatargów pracy (Druk Sejmowy 229), projekt ustawy o zmianie rozporz. Prezydenta R. P. z 4. czerwca 1927 r. o ochronie rynku pracy (Druk Sejmowy 213).

Walka z bezrobociem, ruch socjalny i umowy zbiorowe.

Sprawom socjalnym poświęcił Związek Przemysłowców w r. sprawozdawczym specjalną uwagę.

Problem płac robotniczych w związku z naciskiem czynników rządowych w kierunku obniżki cen towarów rozpatrywała Rada Związku na posiedzeniu 10. lutego 1936 r.

Nad sposobem zwalczania bezrobocia i zapobiegania strejkom drogą wzmożenia robót publicznych i ożywienia życia gospodarczego obradowało Walne Zgromadzenie 20. kwietnia 1936 r. a następnie Rada Związku na posiedzeniu w dniu 27. kwietnia 1936 r., na którym powołano ściślejszą Komisję celem opracowa-

nia doraźnego programu robót inwestycyjnych dla załagodzenia zaognionych stosunków socjalnych.

Z inicjatywy Związku Przemysłowców odbyło się 25. maja 1936 r. w sali posiedzeń Izby Przem.-Handl. zebranie dyskusyjne na temat: „Zagadnienie bezrobocia a roboty inwestycyjne”.

Wobec nasilenia z wiosną roku sprawozdawczego fali strejkowej i wielkiej ilości zatargów o zaostrej formie okazała się konieczność wzmożenia akcji interwencyjnej i częstszych zebrań. Od pierwszych początków zatargów z robotnikami podjął Związek kroki u władz na terenie krakowskim i centralnym zarówno bezpośrednio jak i pośrednio przez inne organizacje gospodarcze, niezależnie od udziału swego na każde wezwanie przy pertraktacjach z robotnikami, i tak: w dniu 30. maja odbyła się audjencja u Ministra Przemysłu i Handlu, w czerwcu wysłano odpowiednie memoriały do Ministrów: Spraw Wewnętrznych, Przem. i Handlu, Sprawiedliwości i Opieki Społecznej oraz do Pana Premiera, w dniu 2. czerwca konferował przedstawiciel Ministerstwa Przemysłu i Handlu z Centr. Związkiem Przemysłu Polskiego, w dniu 8. czerwca odbyła się audjencja u Pana Premiera, w dniach 7. marc. 31. marca, 19. czerwca i 24. września odbyły się doraźne plenarne posiedzenia zrzeszonych członków w sprawie strejków okupacyjnych, na których to zebraniach omawiano również zagadnienie umów zbiorowych. Na ostatnio wymienionem zebraniu uchwalono rezolucje wzywającą do zaniechania jakichkolwiek pertaktacyj z robotnikami w okresie trwania okupacji. Sytuację stejkową w poszczególnych gałęziach i ośrodkach przemysłowych jakoteż materialne straty poniesione przez sfery gospodarcze i samych robotników oraz zagadnienie strejków z okupacją omawiano szczegółowo na plenarnem zebraniu członków w dniu 16. października 1936 r. oraz na posiedzeniu Rady Związku 21. grudnia 1936 r., na którym przedstawiono również stan prawny w zakresie umów zbiorowych. Komitet Opiniodawczy i inni członkowie obradowali w dniu 8. czerwca 1936 r. nad projektem o układach zbiorowych pracy. Dalszy ciąg obrad na ten temat kontynuował Komitet w dniu 19. czerwca 1936 r.

„Pomoc Zimowa“.

Na apel Ogólnopolskiego Komitetu Pomocy Zimowej dla Bezrobotnych wzięły Związek Przemysłowców żywy i czynny udział w akcji pomocy zimowej. Pierwszą dyskusję na ten temat przeprowadzono na posiedzeniu Rady Związku w dniu 16. października 1936. Następnie na posiedzeniu Rady w dniu 2. listopada 1936 ustalono normy świadczeń przypadających na zrzeszone przedsiębiorstwa przemysłowe oraz na pracowników umysłowych i fizycznych zatrudnionych w przedsiębiorstwach należących do Związku.

W Miejskim Komitecie Pomocy Zimowej reprezentował Związek i brał czynny udział w pracach tegoż Komitetu Wiceprezes Dr. Ludwik Merz, zaś w Wojewódzkim Komitecie Dyrektor Dr. Jarszyński.

Związek Przemysłowców jest jedyną organizacją gospodarczą, która się podjęła prowadzenia ewidencji składanych przez zrzeszone przedsiębiorstwa ofiar na pomoc zimową. Toteż wyniki akcji Zbiórkowej w Województwie Krakowskim wśród sfer przemysłowych, jak to wynika z dotychczasowych zestawień statystycznych są nader dodatnie.

Szczegółowe sprawozdanie z akcji pomocy zimowej złożył na posiedzeniu Rady w dniu 21. grudnia 1936 r. wiceprezes p. Dr. Ludwik Merz, podkreślając trud, jaki sobie zadał Związek, by ułatwić członkom prace manipulacyjne przez wydanie kilku okólników z wyjaśnieniami i dołączenie formularzy wykazów, w których pozostała do wypełnienia tylko suma wpłaconych kwot. Załączono również do okólników dla ułatwienia wpłat blankiety nadawcze P. K. O. W końcu sprawozdawca dał wyraz przekonaniu, że żadna z firm przemysłowych nie uchyli się od ciężącego na przemyśle moralnego i solidarnego a pod względem społecznym nader doniosłego obowiązku spieszenia z pomocą bezrobotnym w krytycznym okresie zimowych miesięcy i ulżenia doli bezrobotnych.

Okólników socjalnych opracowało Biuro Związku w roku sprawozdawczym 25. Zawierały one aktualne wiadomości z dziedziny ustawodawstwa socjalnego, ubezpieczeń społecznych, ruchu socjalnego, orzecznictwa Sądu Najwyższego w sprawach umów

o pracę, czasu pracy, urlopowych, godzin nadliczbowych, rozwiązań umów o pracę, wynagrodzeń, obowiązku ubezpieczenia, strejków i zatargów i t. p.

SEKCJE I ICH DZIAŁALNOŚĆ.

Biuro Związku Przemysłowców prowadziło wszystkie agendy autonomicznych Sekcyj branżowych, działających w ramach statutu Związku, biorąc udział w posiedzeniach, wydając specjalne okólniki branżowe, opracowując memoriały branżowe, rozpisując aktualne ankiety, prowadząc bieżącą korespondencję, podejmując interwencję i t. p. czynności wchodzące w zakres biurowości i administracji.

Sekcja Budowlana.

Funkcje Przewodniczącego Sekcji pełnił p. inż. Eugenjusz Ronka, Zastępcy p. inż. Dr. Józef Taub. Delegatem do Rady Związku był p. inż. Ronka.

Sekcja odbyła w ciągu r. 1936 kilka posiedzeń.

Przedmiotem obrad były następujące sprawy: Wybór Przewodniczącego Sekcji i Delegata do Rady Związku na okres 1936—1937, sprawa terytorialnych Zrzeszeń gospodarczych, położenie oraz postulaty przemysłu w związku z programem Kongresu Izb Przemysłowo-Handlowych, projekt nowej ustawy budowlanej, sprawa umowy z robotnikami, przedłożony przez Związek Zawodowy Robotników przemysłu budowlanego projekt umowy zbiorowej i inne aktualne sprawy.

Dnia 3. kwietnia 1936 r. wystąpiono do Ministerstwa Opieki Społecznej z memoriałem o powołanie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej celem załatwienia zatargu zbiorowego pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle budowlanym.

Ustanowiona na podstawie uchwały Rady Ministrów z 20. kwietnia 1936 r. Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza wydała na posiedzeniu w dniu 27. kwietnia 1936 r. orzeczenie w celu załatwienia zatargu, które zostało zatwierdzone zarządzeniem Ministra Opieki Społecznej z 22. maja 1936 r. ogłoszonym w „Mo-

niktorze Polskim" Nr. 126 z 30. maja 1936 r. z mocą obowiązującą od 1. kwietnia 1936 r. na okres roku.

Na skutek memorjału Sekcji Budowlanej nastąpiło nadanie mocy powszechnie obowiązującej powyższemu orzeczeniu Komisji na obszarze m. Krakowa i okolicznych gmin rozporządzeniem Rady Ministrów z 2. lipca 1936 r. (Dz. U. Nr. 52).

Dla Sekcji Budowlanej wydano 9. okólników informujących o powyższych sprawach jakoteż o rozpisanych przetargach, o wyjaśnieniu Min. Przem. i Handlu w spr. wykonywania robót budowlanych, o uchwalonych przez Konferencję Administracji Przemysłowej Miast R. P. tezach, odnoszących się do reformy prawa przemysłowego a w szczególności do przemysłu budowlanego, o zezwoleniu Ministerstwa Skarbu, by przy wypłacaniu wynagrodzeń robotników sezonowych zatrudnionych w przemyśle budowlanym nie potrącano podatku dochodowego, o ile wynagrodzenia te, obliczone w stosunku rocznym nie przekraczają kwoty zł. 2.500.-, o projekcie przepisów o budowie schronów O. P. L. w nowowznoszonych budynkach, o projekcie rozporządzenia wykonawczego do ustawy o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa.

W roku sprawozdawczym ruch budowlany nie tylko nie osłabł lecz przeciwnie wzmógł się. Miastu Kraków przybyło 1.563 mieszkań o ogólnej ilości izb mieszkalnych 4.317 około 300 budynków wykonano w surowym stanie, które mają przetrwać w tym stanie zimowe miesiące. Dąży się bowiem do tego, aby domy wzniesione w surowym stanie przeschnęły w ciągu zimy i aby je oddać do zamieszkania dopiero w następnym roku.

Sekcja Ceramiczna.

Przewodniczący Sekcji: p. radca Ignacy Ehrenpreis, Zastępca Przewodniczącego Sekcji: p. radca Bertold Weinsberg. Delegaci do Rady Związku Przemysłowców: PP. Stanisław Burtan, Ignacy Ehrenpreis i Bertold Weinsberg.

Sekcja odbyła kilkanaście posiedzeń, których porządek dzienny obejmował następujące sprawy: wybór Przewodniczącego Sekcji i Zastępcy, wybór Delegatów do Rady Związku, zagadnienie terytorialnych Zrzeszeń gospodarczych, położenie i postulaty

przemysłu mające się przedłożyć na Kongres Izb Przemysł.-Handlowych, pociągnięcia władz administracyjnych w sprawie ceny cegły, sprawa odpowiedzi na kwestionariusz Min. Przem. i Handlu, zjednoczenie taktyki w sprawie zawierania umów zbiorowych z robotnikami na r. 1937, wybór delegatów na Zjazd Stałej Delegacji wyznaczony na 12. listopada 1936 r., projekt rozporządzenia o umowach zbiorowych z klauzulą powszechności, sprawa normalizacji dachówki-karpiówki.

Okólników wydano 11. Omówiono w nich oprócz powyższych spraw następujące kwestje: abonament „Przeglądu Budowlanego i Ceramicznego”, taryfy kolejowe, możliwości płacenia zaległych podatków ceglami, praktyki dla absolwentów Państwowej Szkoły Chemiczno-Przemysłowej w Warszawie, statut Stałej Delegacji, podjęcie produkcji wysokowartościowego kwarcu oraz szpatu polnego, trudność i nieregularność w dostawach miazgu, maszyny ceglarskie, przebieg obrad Zjazdów Stałej Delegacji itp.

Akcja interwencyjna Sekcji dotyczyła następujących spraw: obniżki taryf kolejowych, usunięcia trudności i nieregularności w dostawach miazgu, ustalenia cen przez władze administracyjne, normalizacji dachówki-karpiówki, podwyżki plac robotniczych.

Rok 1936 był dla przemysłu ceramicznego pomyślnym. Cegielnie wobec utrzymanego wzmożonego ruchu budowlanego były przez cały rok zatrudnione i zakończyły rok ten z prawie wyprzedanym towarem.

Pomimo wzmożonego popytu ceny nie uległy wydatniejszej podwyżce. Do polepszenia się sytuacji w przemyśle ceramicznym przyczyniło się również rolnictwo, które zaczęło się ponownie interesować cegłą z powodu znacznej wyżki cen drzewa budowlanego. W poprzednich bowiem latach rolnictwo jako konsument cegły nie wchodziło prawie w rachubę.

Wyplacalność odbiorców była naogół dobra.

Sekcja Chemiczna.

Przewodniczącym Sekcji był p. Inż. Paweł Wałach, dyrektor S. A. „Solvay”. Delegatami do Rady Związku są: P. P. Leopold Bleier, dyrektor Polskich Związkowych Rafinerji Olejów Skalnych S. A. Trzebinia i Dyr. Inż. Paweł Wałach.

Podobnie jak w poprzednich latach Sekcja pracowała normalnie.

Do ważniejszych zagadnień aktualnych w tej branży w roku sprawozdawczym zaliczyćby należało następujące sprawy: wybór Przewodniczącego Sekcji i Delegatów do Rady Związku Przemysłowców, sprawa terytorialnych zrzeszeń gospodarczych, położenie oraz postulaty przemysłu chemicznego na Kongres Związku Izb Przemysłowo-Handlowych, rewizja taryf kolejowych, normalizacja wytworów chemicznych, projekt rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej w sprawie zmiany rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych o barwieniu artykułów żywności i przedmiotów użytku, wydawnictwo informacyjne o wszystkich artykułach i produktach chemicznych wytwarzanych w Polsce, ankieta w sprawie postulatów przy zaopatrywaniu się fabryk chemicznych w krajowe maszyny, aparaty, urządzenia i materiały, podział kontyngentów przywozowych na tłuszcze i żywicę, postulaty eksportowe polskich przedsiębiorstw chemicznych w związku z rokowaniami handlowymi z Niemcami, wzmoczenie obrotów towarowych polsko-francuskich.

Sprawy powyższe omówiono w wydanych dla Sekcji 12 okólnikach.

Wnioskując ze wzrostu wskaźnika przepracowanych w przemyśle chemicznym robotniko-godzin, należałoby przyjąć, że i w tej branży nastąpiła w r. 1936 poprawa gospodarcza, jaka się zaznaczyła w innych gałęziach produkcji zwłaszcza pod koniec 1936 r., pomimo, że nie wszystkie działy wytwórczości chemicznej wykazały w r. 1936 wzrost w stosunku do 1935 r. Do tych, które wykazały nawet spadek, zalicza się produkcja włókna sztucznego, mydła toaletowego i olejów roślinnych.

Ceny kształtowały się naogół na poziomie z r. 1935. Wpływały na to trudności, z jakimi musiał walczyć cały przemysł polski na przełomie lat 1935 i 1936, kiedy czynniki miarodajne wpływały na „mechaniczną” niżkę cen.

Na zahamowanie poprawy wywarły ujemny wpływ również wprowadzone ograniczenia dewizowe i utrudnienia w przywozie surowców, które przemysł chemiczny musi nabywać zagranicą.

Przemysł chemiczny w Polsce ma w niektórych działach szanse pomyślnego rozwoju ze względu na to, że Polska posiada

większość podstawowych surowców, wymaganych przez przetwórczość chemiczną jak węgiel koksujący i niekoksujący, sól kamienna, sole potasowe, rudy cynkowe, fosforyty i t. d.

Toteż z każdym rokiem daje się zauważyć powstawanie nowych działów produkcji i jej uszlachetnienie. Wytwarzane są artykuły technologiczne i handlowe oraz trudniejsze. W roku 1936 zanotować należy uruchomienie produkcji 8 nowych półfabrykatów organicznych, chlorku metylu, żelazo fosforu, chloranu sodu, nadchloranu potasu, węglano magnezu, całego szeregu nowych produktów farmaceutycznych oraz odczynników i soli chemicznie czystych, artykułów specjalnych dla przemysłu włókienniczego i garbarskiego oraz klejów.

Przywóz tak surowców jakoteż gotowych wyrobów chemicznych wykazał wzrost w roku sprawozdawczym w stosunku do r. 1935 o sumę około 18 milionów zł., na co wpłynęło zwiększone zapotrzebowanie surowców oraz zwiększony popyt na gotowe artykuły zagraniczne.

Natomiast wywóz wytworów chemicznych zmalał w r. 1936 o ok. 3,700.000— zł w stosunku do r. 1935.

Do tego pogorszenia się sytuacji przyczyniła się przede wszystkim reglamentacja obrotów towarowych stosowana tak przez zagraniczne państwa, jakoteż wprowadzenie jej obostrzenia również w Polsce w r. 1936, zwiększone zapotrzebowanie na rynku krajowym i wzmożona konkurencja zagranicznej produkcji zwłaszcza w krajach, które przeprowadziły dewaluację.

Dodaćby może jeszcze należało, że według dokonanych obliczeń ma być w przemyśle chemicznym w Polsce zainwestowany kapitał w wysokości około 1 miliarda zł., z czego przypada na kapitał zagraniczny 50⁰/₀ na kapitał państwowy 20⁰/₀ a 30⁰/₀ na prywatny.

Sekcja Chrzanowska.

Funkcje Przewodniczącego Sekcji sprawował p. inż. Zdzisław Krudzielski, który piastował razem z p. inż. Kamilem Wachlowskim również godność Delegata do Rady Związku.

Sekcja odbyła w r. 1936 dwa posiedzenia a mianowicie w dniu 11. marca oraz w dniu 25. września.

Przedmiotem obrad były następujące sprawy: wybór Przewodniczącego Sekcji i Delegatów do Rady Związku na dwuletnią kadencję t. j. na okres 1936-1937 r. sprawa terytorialnych zrzeszeń gospodarczych, położenie oraz postulaty przemysłu chrzanowskiego okręgu na Kongres Izb Przemysłowo-Handlowych, sposób obliczania płac robotniczych w wypadku wezwania robotnika po przepracowaniu pełnych 6 dni w tygodniu — w niedzielę do wykonania doraźnej pracy oraz w wypadku, gdy przedsiębiorstwo pracuje 4 dni w tygodniu i wezwie robotnika do pracy na niedzielę.

W związku z ustąpieniem Pana Starosty w Chrzanowie Dr. Mieczysława Łęckiego ze stanowiska i powołaniem go na inne stanowisko służbowe uchwaliła Sekcja na zebraniu w dniu 25. września 1936 r. wyrazić Panu Staroście Dr. Łęckiemu podziękowanie za długoletnią opiekę i współpracę ze sferami przemysłowymi, zgrupowaniami na terenie powiatu Chrzanowskiego i złożyć znaczniejszą sumę na F. O. N. i na „Dom Dziecka” w Chrzanowie, który powstał z inicjatywy Pana Starosty Dra Łęckiego.

Dla członków Sekcji wydano specjalne odrębne 3. okólniki, omawiające aktualne sprawy, dotyczące przemysłu Chrzanowskiego okręgu.

Sekcja Czekoladowa.

Podobnie jak w poprzednich latach godność Przewodniczącego Sekcji i Delegata do Rady Związku piastował Dyr. Adam Piasecki.

Sekcja odbyła cały szereg zebrań, na których omawiano między innymi następujące sprawy: sprawa terytorialnych zrzeszeń gospodarczych, położenie i postulaty przemysłu czekoladowego na Kongres Izb Przemysłowo-Handlowych, przydział surowców, zatargi z robotnikami, memoriał Rady Naczelnej Polskiego Przemysłu Cukierniczego w sprawie scalonego podatku przemysłowego od cukru i t. p.

Na skutek uchwały powziętej na posiedzeniu Sekcji w dniu 1. lipca 1936 r. wniesiono na ręce Pana Wojewody Krakowskiego memoriał o uwzględnienie interesów miejscowego przemysłu czekoladowego w zakresie przydziału większej ilości surowca z za-

granicy oraz podjęto również interwencję w Krakowskiej Izbie Przemysłowo-Handlowej, by dopilnowała przy podziałach Centralnej Komisji Przywozu interesów krakowskiego okręgu.

Dla członków tej Sekcji wydano 8 okólników branżowych. Brak surowców zagranicznych i wielkie trudności w ich nabyciu spowodowały w roku sprawozdawczym zmniejszenie produkcji we wszystkich prawie fabrykach. Przydzielane kontyngenty pokrywały zaledwie 50% zapotrzebowania fabryk. Cena surowców zagranicznych wzrosła o całe 50%. Niezależnie od tego znalazł się przemysł czekoladowy w ciężkiej sytuacji, gdyż, nie wiedząc jakie kontyngenty zostaną mu przydzielone, nie mógł czynić na czas zakupów na rynkach zagranicznych i wobec tego zdany był na płacenie dziennych cen. Brak surowca na rynku krajowym wywołał również niezdrową konkurencję i pobyt na ziarno kakaowe, którego cena niezmiernie wzrosła. Kupiectwo otrzymujące przydziały ziarna kakaowego wykorzystywało tę sytuację i sprzedawało ziarno po wygórowanych cenach.

Zaznaczyć należy, że nieznaczny wzrost cen wyrobów czekoladowych nie stał w żadnym stosunku do znacznego podrożenia surowców, których zwyżka cen nie uwydatniła się jeszcze na właściwej wysokości w cenach ich fabrykatów.

Wypłacalność odbiorców w roku sprawozdawczym nie uległa zasadniczym zmianom. Okres 1936 r. zwłaszcza w sezonach przedświątecznych zapowiadał się naogół dla branży czekoladowej — o ile idzie o obroty zadowalająco. Z końcem bowiem roku 1935 ograniczyli się naogół hurtownicy w zamówieniach, to też zapasy ich znacznie się wyczerpały. W związku ze zwrostem konsumpcji, zwiększyło się zapotrzebowanie na wyroby czekoladowe tak dalece, że nawet dawał się odczuwać ich brak. Wytworzyła się w niektórych okresach taka sytuacja, że fabryki nie mogły wykonać wpływających zamówień.

Sekcja Drogowa.

Przewodniczącym Sekcji wybrano na posiedzeniu w dniu 25. marca 1936 ponownie p. inż. Władysława Brauna, a delegatem do Rady Związku p. Emila Holländra na dalszy dwuletni okres.

Na temże zebraniu Sekcji uchwalono rezolucję odnoszącą się do utrzymania Związków regionalnych i przeciwstawienia się wszelkim zakusom centralizowania organizacji w Warszawie.

Sekcja wystąpiła do odpowiednich władz oraz do Komisji walki z etatyzmem z memoriałem opracowanym przez Przewodniczącego Sekcji p. inż. Brauna w sprawie zaniechania konkurencji kamieniołomów państwowych z kamieniołami prywatnymi.

Pozatem wygłosił p. inż. Braun na Zebraniu Dyskusyjnym w Izbie Przem.-Handl. w dniu 25. maja 1936 r. referat na temat „Zagadnienie bezrobocia a roboty inwestycyjne“. Na tem zebraniu zainicjowanym przez Związek Przemysłowców uchwalono odnośne rezolucje.

Z ramienia Związku Przemysłowców zaproszony został Przewodniczący Sekcji Drogowej p. inż. Braun jako obeznany ze sprawami kamieniołomów na konferencję z członkami Podkomisji dla zbadania kamieniołomów państwowych.

P. Dyr. Holländer opracował memoriał w sprawie budowania dróg systemem gospodarczym oraz współpracował czynnie jako reprezentant Związku Przemysłowców w pracach i obradach Ligi Drogowej.

Sekcja Drogowa podjęła również akcję o przyspieszenie ze strony Ministerstwa Komunikacji wypłat należności za budowę drogi wykonanej przez firmę Michalski i Wexner.

Zagadnienia drogowe wysunęły się w okresie sprawozdawczym na pierwszy plan. Sprawy drogowe były przedmiotem rozważań Wielkiej Narady Gospodarczej, której Liga Drogowa przedstawiła szereg wniosków a mianowicie: ustalenia i zatwierdzenia programu technicznego i finansowego robót drogowych na 3-letni okres celem umożliwienia racjonalnej i oszczędnej gospodarki na drogach, o wstawienie sumy zł 40 milionów rocznie potrzebnej dla konserwacji dróg państwowych do ogólnego budżetu państwa, o przeznaczenie 10 milionów rocznie dla gmin celem podtrzymania i utrwalenia robót szarwarkowych, ustawowych i dobrowolnie wykonywanych, o uznanie za jedną z największych potrzeb państwowych zrealizowanie planu Ministerstwa Komunikacji dla

dróg państwowych przy podziale środków pieniężnych przeznaczonych na cele inwestycyjne, o zapewnienie przedsiębiorstwom budowy dróg kilkoletniej ciągłości robót celem zapewnienia rozwoju i rentowności przemysłowi drogowemu, o uproszczenie formalności przy ustalaniu warunków kredytowych, przy przetargach, umowach i odbiorze robót, oraz różne wnioski i tezy w zakresie poparcia rozwoju motoryzacji.

Sekcja Drzewna.

Zrzeszenie Przemysłu i Handlu Drzewnego przy Związku Przemysłowców w Krakowie.

Prezesem Zrzeszenia jest p. Juljusz Syrop, wiceprezesami pp. inż. Mieczysław Mączyński, radca Wilhelm Ader i radca Izydor Landau.

Prezesem Sekcji eksportowej tarcicy jest p. Dr. Artur Wistreich, papierówki p. inż. Mączyński.

Skarbnikiem p. Fryderyk Jungerman.

Delegatami do Rady Naczelnej Drzewnej są pp. J. Syrop i Dr. A. Wistreich, zastępcami pp. Izydor Landau i Fryderyk Jungerman.

P. Juljusz Syrop pełnił funkcje Prezesa Komitetu Eksportowego Papierówki przy Radzie Naczelnej w Warszawie.

Dr. Artur Wistreich pełnił funkcje wiceprezesa Rady Naczelnej Drzewnej.

W skład Komisji cennikowej Zrzeszenia przem. i kupców drzewnych w Krakowie, wybranej dnia 29. maja 1935 r. wchodził:

Prezes J. Syrop.

Wiceprezesi: inż. Mączyński, radca Ader, radca Landau.

Członkowie: Władysław Ciaputa, Wiktor Sommer, Fryderyk Jungerman, Dr. Artur Wistreich, Natan Preger, S. Schell, Chiel Sommer.

Do Sądu rozjemczego, wybranego 29. maja 1935 r. należeli: Przewodniczący J Syrop.

Zastępcy: inż. M. Mączyński, radca I. Landau, radca W. Ader.

Sędziowie: Fryderyk Jungerman, Dr. Artur Wistreich, Salomon Schell, Henryk Holländer, Władysław Zyzak, W. Ciaputa, W. Sommer, Franciszek Adamaszek i Zygmunt Herczka.

Sprawy biurowe Zrzeszenia załatwiało Biuro Związku Przemysłowców.

Zrzeszenie Przemysłu i Handlu drzewnego w Krakowie odbyło 1 Walne Zgromadzenie i 11 posiedzeń Komitetu Wykonawczego.

Na posiedzeniach poza bieżącymi sprawami organizacyjnymi załatwiono cały szereg zapytań Sądów, Izb. Przem.-Handl. i t. p., dotyczących opinii w kwestjach fachowych.

Zajęto się ustaleniem uzansów w wewnętrznym handlu drzewnym. Kontynuowano pracę nad organizacją placówek handlu drzewnego wewnętrznego.

Delegaci Zrzeszenia brali udział w posiedzeniach Rady Naczelnej drzewnej, tudzież w konferencjach urządzanych przez Ministerstwo oraz Komitet Normalizacyjny w sprawach drzewnictwa.

W szczególności współdziałali delegaci czynnie przy ustaleniu standaryzacji sortymentów drzewnych tartych, papierówki jak również drewna okrągłego (surowca).

Biuro Związku Przemysłowców wydało dla Członków Sekcji 64 okólników, poruszając w tychże wszystkie sprawy aktualne celem stałego informowania przemysłowców drzewnych w sprawach bieżących.

Biuro Związku Przemysłowców załatwiło 4997 aktów tej Sekcji.

Eksport materiałów drzewnych zagranicę odbywał się na podstawie zaświadczeń wywozowych, wystawianych przez Ministerstwo P. i H., a wydawanych przez poszczególne Sekcje Zrzeszenia.

Sekcja materiałów tartych w Krakowie wystawiła w roku sprawozdawczym 12.989 zaświadczeń na wywóz tarcicy i 3.021 zaświadczeń na wywóz papierówki.

Wedle krajów przedstawia się eksport ten następująco:

Wywieziono tarcicy do:

Anglii	95,193 ton
Holandji	30,512 „
Niemiec	3,788 „
Czechosłowacji	14 „
Francji	25 „
Węgier	90 „
Belgji	16 „
Ameryki Półn.	469 „
Palestyny	588 „
Afryki Płd.	110 „
Argentyny	43 „
Razem	130,848 ton

Papierówki wywieziono do:

Niemiec	38,572 ton
Czechosłowacji	2,595 „
Holandji	405 „
Razem	41,572 ton

Sekcja Garbarska.

Sekcja Garbarska przy Związku Przemysłowców w Krakowie obejmuje prawie wszystkie garbarnie całej Małopolski i Śląska.

Przewodniczącym Sekcji był podobnie jak w poprzednich latach p. Zygmunt Wrzak, który wraz z p. Stefanem Marko piastował również godności Delegata do Rady Związku Przemysłowców w Krakowie.

Delegatami do Rady Naczelnej Związków Przemysłu Garbarskiego w Polsce w Warszawie byli z ramienia Sekcji pp. Herzberg, Marko, Hr. Tyszkiewicz i Wrzak. P. Zygmunt Wrzak był Wiceprezesem Rady Naczelnej.

Sekcja odbyła w r. 1936 sześć posiedzeń, na których omawiano następujące sprawy: przygotowanie podziału skór, ustalenie cyfrowego planu zaopatrzenia garbarstwa w skóry surowe na rok 1936, obniżka taryf kolejowych, wybór Przewodniczącego Sekcji

i Delegatów do Rady Związku na okres 1936—1937, problem terytorialnych zrzeszeń gospodarczych, postulaty przemysłu garbarskiego na Kongres Izb Przemysłowo-Handlowych, sprawy przywózowe, dewizowe, projekt utworzenia specjalnej organizacji garbarskiej dla przeprowadzenia transakcji kompensacyjnych na skóry zamorskie, sprawa cen, ustalenie klucza podziału na przywóz tranu i tłuszczów, międzynarodowy słownik garbarski, import skór kozich, wykaz cen dla Ministerstwa Przemysłu i Handlu, ankieta w sprawie zużycia tłuszczów, ustalenie metod i klucza podziału kontyngentów, konsolidacja przemysłu garbarskiego Małopolski i Śląska oraz całego przemysłu garbarskiego w Polsce, arbitraż gdyński na skóry surowe i t. p.

Wydano 33 okólników, zawierających relacje o powyższych sprawach oraz informacje o aktualnych kwestiach branżowych oraz z dziedziny podatkowej, socjalnej, tariff kolejowych, stawek transportów morskich, aukcyj, zarządzeń dewizowych i celnych, programu prac Komisji garbarskiej surowcowej.

Sekcja Graficzna.

Przewodniczącym Sekcji a zarazem Delegatem do Rady Związku Przemysłowców wybrano z początkiem roku sprawozdawczego ponownie p. Dr. Teodora Perlbergera na okres 1936/7.

Sekcja odbyła kilka posiedzeń. Przedmiotem obrad oprócz sprawy wyboru Przewodniczącego Sekcji i Delegata do Rady stanowiła kwestja terytorialnych zrzeszeń gospodarczych, położenie oraz postulaty przemysłu graficznego na Kongres Izb Przemysłowo-Handlowych, sprawa zaliczenia litografów do kategorii pracowników umysłowych oraz bieżące zagadnienia przemysłu graficznego.

Dla członków Sekcji wydano 3 okólniki branżowe. Sytuacja gospodarcza przemysłu graficznego nie wykazała na ogół w roku sprawozdawczym poprawy. Wytwórczość i obroty utrzymały się na poziomie z poprzednich lat. Zdolność produkcyjna wyzyskana w nieznanym procencie. Powodem ciężkiego położenia tej gałęzi przemysłu jest wykonywanie druków dla władz i instytucji publicznych przez państwowe zakłady graficzne.

Sekcja Konfekcyjno-Guzikarska.

Na nową kadencję 1936 i 1937 r. utrzymano dotychczasowy skład zarządu Sekcji a mianowicie: funkcje Przewodniczącego pełnił p. Mojżesz Grüss, zastępcy przewodniczącego p. Dr. Józef Braciejowski, Delegatem do Rady Związku był p. M. Grüss.

Sekcja odbyła kilka posiedzeń na których debatowano nad sprawą wyboru Przewodniczącego Sekcji i Delegata do Rady Związku, akcją propagandową w kierunku pozyskania dla Sekcji dalszych członków zwłaszcza z okręgu tarnowskiego i nowosądeckiego, sprawą terytorialnych zrzeszeń gospodarczych, poparciem eksportu, który jest utrudniony wysokimi stawkami taryfowymi i brakiem pomocy wywozowej w formie premii eksportowych.

Poza trzema okólnikami wydanymi dla członków tej branży, rozpisano szereg ankiet branżowych, utrzymywano z firmami kontakt pisemny i opracowano kilka opinii.

Sekcja Kosmetyczno-Perfumeryjna.

Na podstawie wyników pisemnego głosowania, zarządzonego w marcu 1936 r. Przewodniczącym Sekcji i Delegatem do Rady Związku został wybrany p. Antoni Miklaszewski, współwłaściciel firmy A. K. Miklaszewski w Krakowie.

Sekcja pracowała normalnie. Wydano dla członków Sekcji 15. okólników branżowych na temat aktualnych spraw, do których między innymi zaliczyć należy następujące zagadnienia: projekt noweli rozporządzenia o środkach kosmetycznych, wybór Przewodniczącego Sekcji i Delegata do Rady Związku, normalizacja produkcji niektórych artykułów perfumeryjno-kosmetycznych, projekt rozporządzenia o barwieniu artykułów żywności i przedmiotów użytku, sprawa wydawnictwa, zawierającego całość produkcji chemicznej, z punktu widzenia zaspakajania potrzeb konsumentów, podjęcie akcji o przesunięcie terminu wejścia w życie i o nowelizację rozporządzenia o dozrze nad wyrobem i obiegiem środków kosmetycznych, które miało obowiązywać od dnia 18. lipca 1936 r., ankieta w sprawie postulatów w zakresie zapatrywania się naszych fabryk chemicznych w krajowe maszyny,

aparaty, urządzenia i materiały, podział kontyngentów przywozowych na tłuszcze i żywicę, postulaty wywozowe w związku z rokowaniami handlowymi z Niemcami, wzmożenie obrotów towarowych polsko-francuskich.

Rok 1936 przyniósł również i w tej branży dalszą poprawę konjunktury, wzrost zatrudnienia i rozwój krajowej produkcji pomimo że ta gałąź rodzimej wytwórczości odczuwa może najdotkliwiej konkurencję zagraniczną z powodu dawnych przyzwyczajień konsumentów i pomimo, że jakość krajowych kosmetyków i artykułów toaletowych dorównuje zagranicznemu poziomowi.

Przywóz artykułów perfumeryjno-kosmetycznych wzrósł w r. sprawozdawczym w stosunku do r. 1935 o około zł 120.000.— wywóz zmalał o około zł 10.000.—

Sekcja Mebli Giętych.

Funkcje Przewodniczącego Sekcji pełnił i piastował godność Delegata Rady Związku p. radca Wilhelm Ader.

Posiedzenie Sekcji odbyło się w dniu 9. marca i 28. kwietnia 1936 r. Obradowano nad następującymi sprawami: pomoc wywozowa, postulaty przemysłu mebli giętych na Kongres Izb Przemysłowo-Handlowych, regulacja płac robotniczych w związku z zarządzeniami Inspekcji Pracy, wybór Przewodniczącego Sekcji i delegata do Rady Związku, sprawa terytorialnych zrzeszeń gospodarczych, sprawy wywozowe i zwrotu ceł, sprawa łąt bukowych i inne aktualne zagadnienia.

Wystąpiono do władz centralnych z następującymi memoriałami: w sprawie pomocy wywozowej dla eksportu mebli giętych, w sprawie wywozu mebli giętych do Francji w kierunku powiększenia kontyngentów i przyznania Polsce rozdziału kontyngentów, w sprawie sprostowania wzgl. uzupełnienia nowej taryfy towarowej przepisem, że przewóz łąt bukowych obtoczonych jest wolny od 10% dodatku za wagony kryte.

Dla członków Sekcji wydano 22. okólniki zawierające wiadomości, dotyczące tej gałęzi przemysłu, w zakresie możliwości wywozowych, kontyngentów zagranicznych, zmian przepisów dewizowych i celnych w krajach zagranicznych, pomocy wywo-

zowej, sytuacji na rynkach zagranicznych, ankiety o znakowaniu towarów, rokowań handlowych i t. p.

Rok sprawozdawczy wykazał również i w tej branży wzrost produkcji i zatrudnienia pomimo spadku zamówień z krajów, w których obowiązuje waluta francuska i holenderska, jako skutek dewaluacji tych środków płatniczych. Ceny nie dostosowały się jeszcze do obniżonego poziomu kursu tych walut. W zawieszeniu pozostały jeszcze niewykonane umowy z okresu przed dewaluacją, zaś przy nowych zamówieniach odbiorcy z powyższych relacji bronią się przed podwyżką nowych cen. Skutkiem tego cały szereg rynków zamorskich, do których polskie fabryki eksportowały wcale poważne ilości mebli, został na razie z eksportu wyłączony.

W r. 1936 były kontynuowane usiłowania w kierunku uregulowania cen wywozowych na niektóre rynki zagraniczne, jednakowoż bez realnych wyników.

Podobnie jak w poprzednich latach głównymi kierunkami zbytu po za europejskimi był cały szereg rynków zamorskich.

Rynek krajowy ożywił się w r. 1936, nie mniej jednak jest on nadal bardzo mało pojemny dla mebli giętych.

Sekcja Metalowa.

W zarządzie tej Sekcji nie zaszły w roku sprawozdawczym żadne zmiany. Funkcje Przewodniczącego pełnił p. inż. Ludwik Dyduch, naczelny dyrektor S. A. Zjednoczone Fabryki Maszyn, Kotłów i Wagonów L. Zieleniewski i Fitzner-Gamper w Krakowie.

Godność Delegatów do Rady Związku Przemysłowców piastowali: pp. inż. L. Dyduch, T. Oroszeny-Bohdanowicz i Józef Górecki.

Działalność Sekcji była podobnie jak w dawniejszych latach normalna.

Dla członków tej branży wydano 4 okólniki. Do ważniejszych spraw zaliczyć należy sprawę wyboru Przewodniczącego Sekcji i Delegatów do Rady Związku Przemysłowców, sprawę terytorialnych zrzeszeń gospodarczych, położenie oraz postulaty przemysłu metalowego na Kongres Izb Przem.-Handl., sprawę częściowej rewizji listy rzemiosł, ustalonej art. 142 prawa przemysłowego

a mianowicie, czy należy wyodrębnić z rzemiosła ślusarskiego t. zw. ślusarstwo precyzyjne i stworzyć zeń nowe rzemiosło, ustalenie pojęcia „partii“ towaru w rozumieniu Cz. II. lit. A. roz. I. kat. I. taryfy stanowiącej załącznik do art. 23. ustawy o państwowym podatku przemysłowym w handlu białym metalem, ołowiem, aluminium, cyną i złodem metalowym, likwidację Stoczni Gdyńskiej i t. p.

Położenie polskiego przemysłu metalowego, posiadającego szczególnie doniosłą rolę w życiu gospodarczym, kształtowało się w roku sprawozdawczym pod znakiem poprawy gospodarczej, jaką wykazały wszystkie inne gałęzie rodzimej produkcji, tak pod względem rozwoju wytwórczości jak i zatrudnienia.

Na ten powiew ożywienia wpłynął między innymi wzrost konsumpcji krajowej i zapotrzebowania wskutek wzmożonego ruchu budowlanego i inwestycyjnego. Do polepszenia sytuacji przyczyniło się również rolnictwo, którego zdolność nabywczą artykułów przemysłu metalowego znacznie się poprawiła.

Pomimo wzmożonych obrotów, poprawy konjunktury i wzrostu zamówień utrzymały się ceny na bardzo niskim poziomie a w niektórych działach produkcji nastąpił nawet spadek cen w stosunku do r. 1935.

Płatność odbiorcza poprawiła się.

Zaznaczyćby jeszcze należało, że polska metalowa produkcja przetwórcza odczuwa na wewnętrznym rynku dotkliwie zagraniczną konkurencję (a zwłaszcza niemiecką) dysponującą tańszymi surowcami, lepszymi urządzeniami i taniemi kapitałami i kredytami.

Toteż zachodzą wypadki, że krajowe fabryki nie są w możności wykonać zamówienia po cenach oferowanych przez importerów.

Również wywóz jest utrudniony przez konkurencję zagraniczną z powodu wyższych cen naszych surowców.

W związku z ożywieniem się sytuacji dał się zauważyć w tej branży brak wykwalifikowanych robotników.

Należy oczekiwać, że nowy rok przyniesie dalszą poprawę gospodarczą.

Sekcja Młynarska.

Przewodniczącym Sekcji był Dr. Artur Gutentag, Zastępca Przewodniczącego p. Wilhelm Hecker. Delegatami do Rady Związku Przemysłowców byli pp. Dr. Artur Gutentag i Albert Neumann, Zastępca p. Jan Ficek. Funkcje Delegatów do Wspólnej Reprezentacji Związków Przemysłu Młynarskiego w Polsce w Warszawie pełnili: Dr. A. Gutentag, Jan Ficek, W. Hecker i A. Neumann. W Związku Eksportowym Młynów w Polsce w Poznaniu była reprezentowana Sekcja przez pana Wilhelma Heckera jako członka zarządu tegoż Związku oraz przez pana Dr. A. Gutentaga w charakterze zastępcy członka Zarządu.

Sekcja odbyła w roku sprawozdawczym 6. posiedzeń z następującym porządkiem dziennym: sprawozdanie z obrad zebrania Rady Delegatów Wspólnej Reprezentacji z 8. stycznia 1936 r., sprawa ingerencji państwowej w przemyśle młynarskim, unormowanie podatku przemysłowego, normalizacja przemiału, porozumienie z Centro-Jutą, zwrot ceł na wyroby jęczmienne, wybór Przewodniczącego Sekcji i Delegatów do Rady Związku, sprawa terytorialnych Zrzeszeń gospodarczych, położenie i postulaty przemysłu młynarskiego na Kongres Przemysł.-Handl., koncentracja wywozu mąki, kredyty młynarskie, sprawa utrzymania wyjątkowej taryfy „p. a. -1.“, projekt ustawy w sprawie rynkowego przygotowania wytworów produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz ich przetworów, możliwości wywozowe na rynek włoski zbożowych produktów przemiałowych, unormowanie postępowania celnego przy wywozie mąki pośledniej do Austrii, obniżka taryfy kolejowej za przewóz do 120 km., zniesienie taryfy wyjątkowej p. a. 1., porozumienie w zakresie wywozu do Austrii.

Memorjałów opracowano i przedłożono władzom 7 w następujących sprawach: 1) o zaniechanie dalszej działalności młynarskiej Państwowych Zakładów Przemysłu Zbożowego, 2) w sprawie taryfy ulgowej p. a. 1., 3) o zaniechanie koncentracji wywozu mąki, 4) o obniżenie opłat manipulacyjnych pobieranych przez Biuro Gdańskie Związku Eksporterów Zboża za zaświadczenia wywozowe, 5) o usamodzielnienie Związku Eksportowego Młynów w Polsce od Związku Eksporterów Zboża, 6) w sprawie eksportu

mąki pośledniej do Austrii w związku z rokowaniami handlowymi z Austrią, 7) prolongatę taryfy wyjątkowej p. a. 1.

Dla członków Sekcji wydano 38. okólników branżowych z aktualnymi relacjami o następujących zagadnieniach: zmiana rozporządzenia o stawkach zwrotu cła wywozowego, normalizacja przemiału, taryfy kolejowej na otręby, obniżka cen, wywóz mąki do Holandji, eksport do Austrii, taryfy mączno-zbożowe, ceny worków, nowa taryfa kolejowa dla pszenicy, żyta i jęczmienia, opłaty stemplowe od kart umów sporządzonych przez maklera przysięgłego, a dotyczących transakcyj giełdowych, zawartych na giełdach towarowych, podatek od transakcyj giełdowych, akcja o podwyższenie ceny chleba, nowe standarty mączne, zaliczenie młynarstwa do rzemiosła, zniesienie ulg giełdowych, badanie ksiąg handlowych, znakowanie worków, kredyty młynarskie, zwalczanie wołka zbożowego, opłaty celne, obliczanie wagi produktów przemiału wywożonych za granicę za zwrotem cła, nabywanie przez Fundusz Pracy mąki od młynów, potwierdzanie wywozu worków, stanowiących opakowanie towarów eksportowych, bonifikata za worki eksportowe, podatek obrotowy w młynarstwie, kryterium dla określenia mąki i otrąb, minimalne ceny eksportowe, scalenia podatku przemysłowego, kredyty eksportowe, reforma świadectw przemysłowych, pertraktacje o układ handlowy polsko-austriacki, a możliwości wywozowe, koncentracja eksportu mąki, kontrola dewizowa przy wywozie, projekt zmiany rozporządzenia wykonawczego do ustawy o państwowym podatku przemysłowym a w szczególności § 30. dotyczącego młynów, wydawania zaświadczeń walutowych, zakupywanie maszyn młynarskich zagranicą, stawki podatku obrotowego dla przedsiębiorstw wytwarzających wyroby z powierzonych materiałów, ulgi podatkowe dla zawodowego skupu zboża, kalkulacja cen mąki, możliwość zbytu śrutu jęczmiennego na rynek austriacki, taryfa eksportowa na zboże i mąkę, projekt obniżenia taryfy wewnętrznej na przewóz zboża na odległościach do 120 km. i 400 km., trudności przy realizacji refakcji z taryfy p. a. 1. wygaśnięcia taryf wyjątkowych z końcem 1936 r. wypowiedzenia zwrotu cel.

Rok sprawozdawczy w porównaniu z poprzednim zaznaczył się nieznacznym wzrostem produkcji.

Wzrost obrotów nie stał jednak w żadnym stosunku do zwyżki cen na zboże. Zdolność przemiałowa młynów większych została wyzyskaną w znikomym procencie.

Sekcja Papiernicza.

Przewodniczącym Sekcji i Delegatem do Rady Związku Przemysłowców na kadencję 1936-1937 r. wybrano ponownie p. Dra Dawida Wistreicha, Dyr. S. A. „Altesse-Wisła”.

Sekcja odbyła posiedzenie w dniu 5. marca 1936 r. na którym oświadczone się w całej pełni za uchwałą Rady Związku Przemysłowców w sprawie terytorjalnych zrzeszeń gospodarczych, uznając potrzebę istnienia takich Zrzeszeń oraz korzyści z nich dla przemysłu. Omówiono położenie tej branży oraz postulaty na Kongres Związku Izb Przemysłowo-Handlowych. Przedmiotem obrad była również sprawa jakości standartowych gatunków papieru, obniżenie cen kartelowych, pogorszenie jakości artykułów wyrobionych przez przetwórców i związane z tem konflikty z odbiorcami.

W roku sprawozdawczym podjęto akcję w kierunku skonsolidowania wytwórców bibułki papierowej i zwijek całego obszaru Polski przy Związku Przemysłowców w Krakowie i utworzenia odrębnej autonomicznej Sekcji tej branży.

Akcja ta jest w toku.

Wystąpiono z memoriałem do władz centralnych w sprawie grożącego zaniku wywozu wyrobów papierowych (bibułki papierowej i gilz) w związku z kończącą się umową „Centropapieru”.

Okólników branżowych wydano 2.

Rok sprawozdawczy wykazał w przemyśle papierniczym wzrost produkcji i stanu zatrudnienia, na co wpłynęło między innymi przeprowadzona z końcem 1935 r. obniżka cen. Zdolność wytwórcza nie została jednak wykorzystana w całości z braku takich surowców jak krajowej celulozy, makulatury, szmat bawełnianych i płóciennych, których ceny zwyżkowały w sposób dotychczas niespotykany.

Sekcja Spożywcza.

Przewodniczącym Sekcji oraz Delegatem do Rady Związku Przemysłowców na kadencję dalszych 2 lat t. j. na r. 1936/7 wybrano na posiedzeniu Sekcji w dniu 6. marca 1936 r. ponownie p. Jerzego Gablenza.

Na temże posiedzeniu uchwalono, że Sekcja Spożywcza solidaryzuje się w całej rościągłości z rezolucją Rady Związku, dotyczącą terytorialnych Zrzeszeń gospodarczych.

Podniesiono zasadniczy postulat, by Rząd zdecydował się i przedstawił jasny program polityki gospodarczej, gdyż dotychczasowe chwiejne i niezdecydowane stanowisko wpływa niekorzystnie na rozwój życia gospodarczego, a specjalnie hamuje inicjatywę prywatną, której pobudzenie jest w myśl oficjalnych oświadczeń czynników rządowych podstawowym warunkiem rozwoju życia gospodarczego i podniesienie go na wyższy poziom.

Do ważniejszych aktualnych zagadnień tej branży zaliczyć należy między innymi projekt rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej o barwieniu artykułów żywności i przedmiotów użytku. W tej sprawie rozpisano specjalną ankietę z podaniem dosłownego brzmienia projektu rozporządzenia.

Dla członków Sekcji wydano 2 okólniki branżowe.

Sytuacja gospodarcza przemysłu spożywczego kształtowała się niejednolicie. W niektórych gałęziach dało się zauważyć poprawę, w innych znowu pogorszenie.

Sekcja Wapiennicza.

Podobnie jak w poprzednich latach godność Przewodniczącego Sekcji piastował w roku sprawozdawczym p. radca Ignacy Ehrenpreis a zastępcy Przewodniczącego p. radca inż. Hausner. Delegatami do Rady Związku Przemysłowców wybrano ponownie na posiedzeniu Sekcji w dniu 2. marca 1936 r. Przewodniczącego Sekcji radcę Ignacego Ehrenpreisa i inż. Władysława Namysłowskiego.

Na powyższem posiedzeniu uchwalono w sprawie istnienia terytorialnych Zrzeszeń gospodarczych w całej rościągłości rezolucję

Rady, odnoszącą się do utrzymania regionalnych związków gospodarczych.

Na następnym posiedzeniu w dniu 15. [kwietnia 1936 r. omówiono ogólną sytuację oraz sprawę zjazdu ogólnopolskiego, który zwołano do Krakowa.

Obrady tego Zjazdu, w którym wzięły udział Wapienniki z całego obszaru Polski, trwały przez 2 dni t. j. 1 i 2 grudnia 1936 r. Rezultatem obrad było uzgodnienie i ustalenie zmian w projekcie Komisji Budowlanej Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, dotyczącym normalizacji wapna niegaszonego dla celów budowlanych.

Zmiany te przedłożono w obszernym memoriale Polskiemu Komitetowi Normalizacyjnemu.

Wszystkie dezyderaty Zjazdu zostały rozpatrzone i uzgodnione na posiedzeniu Komisji Budowlanej P. K. N. w dniu 7. grudnia 1936 r. w obecności wszystkich delegatów Wapienników, wyznaczonych przez Zjazd. Projekt norm w uzgodnionym brzmieniu został następnie przez plenarne posiedzenie Pol. Komitetu Normalizacyjnego zatwierdzony w dniu 9. grudnia 1936 r.

Pozatem praca Sekcji zogniskowała się w zakresie porozumienia i pozyskania do współpracy nienależących do organizacji Wapienników.

Akcja ta i wysiłki dały rzeczywiście w roku sprawozdawczym dodatnie wyniki, tak, że konsolidacja postąpiła naprzód i przeważająca większość Wapienników przystąpiła do organizacji Krakowskiej.

Wyteżone starania, podjęte i kontynuowane w poprzednich latach w zakresie obniżki taryf kolejowych zostały częściowo uwzględnione przez wprowadzenie z dniem 15. stycznia 1936 r. odnośnie wapna nawozowego, palonego i mielonego wyjątkowej taryfy M. 13, oraz taryfy K. 9. dla wapienia palonego i wapna gaszonego z poz. 207.

Kontynuowano również akcję o przedłużeniu okresu ważności cechy legalizacyjnej wag o 2 lata.

Dla członków Sekcji wydano 6 okólników, omawiających aktualne zagadnienia branżowe.

Przemysł wapienny wykazał w roku sprawozdawczym również

wzrost produkcji i obrotów. Zdolność produkcyjna jednakowoż nie została wykorzystana. Pomimo wzrostu popytu ceny utrzymały się a nawet wykazały spadek. Zbyt wapna nawozowego nadal nieznaczny.

Sekcja Win i Miodu.

Na posiedzeniu Sekcji w dniu 25. marca 1936 r. wybrano Przewodniczącym Sekcji na kadencję 1936-1937 r. p. Jana Galla. Przedmiotem dalszych obrad na tem posiedzeniu była sprawa ustawy antyalkoholowej, zaszeregowania wytwórni miodu pitnego do VIII kategorii świadectw przemysłowych i niewłaściwości w postępowaniu lotnych brygad skarbowych.

Następne zebranie Sekcji odbyło się 11. listopada 1936 r. z następującym porządkiem dziennym: wymiary scalonego podatku obrotowego, obniżenie podatku scalonego i konsumcyjnego od miodu, obniżenie kategorii świadectw przemysłowych dla wytwórni miodu pitnego oraz sprawa przesyłania wtórników pocztą.

Do ważniejszych wystąpień Sekcji należy zaliczyć memoriał o wyłączenie miodu pitnego z pod właściwości postanowień prawnych, odnoszących się do napojów alkoholowych o zawartości ponad 4.5% alkoholu, o obniżenie opłat akcyzowych, o podciągnięcie pod art. 3. ustawy o ochronie lokatorów również miodosytni, które wykupują świadectwa przemysłowe VI. kat., o zaniechanie oddzielania części stałych z przefermentowanej brzezki a zastosowanie procentowego ryczałtu na drożdże, o wyeliminowanie wytwórni miodu pitnego z grupy XIV taryfy świadectw przemysłowych i zaszeregowanie ich do grupy XIX celem umożliwienia miodosytniom nabywania świadectw przemysłowych niższych kategorii.

Dla członków Sekcji wydano 5 okólników branżowych.

Sekcja Żywiecka.

Na Przewodniczącego Sekcji Żywieckiej oraz na Delegata do Rady Związku na okres 1936—1937 r. wybrano ponownie dotychczasowego Przewodniczącego Sekcji p. Prof. dypl. inż. Jerzego Buzka, Generalnego Dyrektora Górniczej i Hutniczej S. A. „Węgierska Górka“ na posiedzeniu Sekcji w dniu 23. marca 1936 roku.

Zastępcą Przewodniczącego wybrano p. inż. Mieczysława Mączyńskiego, naczelnego Dyrektora Zarządu Dóbr Żywieckich, którego wybrano również na Delegata do Rady Związku Przemysłowców.

Funkcje Delegata do Rady Związku pełnił ponadto z ramienia Sekcji Żywieckiej p. Dr. Beno Stein, radca prawny S. A. „Solali”, Żywiec.

Na powyższem posiedzeniu omawiano sprawę terytorialnych zrzeszeń gospodarczych i oświadczone się za utrzymaniem takich organizacyj w myśl rezolucji uchwalonej przez Radę Związku Przemysłowców oraz za utrzymaniem istniejącego ustroju gospodarczego, którego zmiana może i powinna się odbywać jedynie drogą powolnej ewolucji.

Następnie ustalono postulaty przemysłu na Kongres Związku Izb, przyczem — wychodząc z założenia, że podstawowymi warunkami życia gospodarczego są stała waluta i zrównoważony budżet — uznano, iż dalszym koniecznym warunkiem ożywienia życia gospodarczego jest odciążenie go przez reformę ubezpieczeń społecznych oraz ożywienie przemysłu przez stworzenie lepszych warunków pracy i pobudzenie inicjatywy prywatnej, polityka zaś gospodarcza nastawiona jednostronnie na rolnictwo i równanie cen przemysłowych w dół nie doprowadzi do celu.

Dano wyraz zapatrywaniu, że polityka gospodarcza musi traktować równomiernie tak przemysł jakoteż rolnictwo i że celem jej powinna być harmonijna współpraca obu tych wielkich odłamów życia gospodarczego, które się wzajemnie uzupełniają i są od siebie zależne.

Ożywienie przemysłu daje zajęcie bezrobotnym, zwiększa siłę nabywczą bardzo wielkiego odłamu ludności zajętej w przemyśle i handlu, która się wyraża w zwiększonym popycie produktów rolnych. Zwiększony popyt produktów rolnych przynosi korzyści ludności rolniczej, zwiększa jej siłę nabywczą odnośnie produktów przemysłu.

Debatowano nad położeniem przemysłu, podkreślając niekorzystne taryfy kolejowe, trudności wynikające z układu gospodarczego z Niemcami, domagając się reformy ubezpieczeń społecznych, a w szczególności obniżenia stawek w ubezpieczeniu

wypadkowem, wprowadzenia instytucyj zastępczych Kas chorych, które dają większe korzyści przedsiębiorstwom przez zmniejszone koszty, a także większe korzyści samym ubezpieczonym przez umożliwienie im należytego leczenia.

Omawiano również sprawę umów zbiorowych i oświadczone się przeciw klauzuli o mocy powszechnie obowiązującej, sprawę konkurencji przemysłu chałupniczego, praktyk wakacyjnych, podatku przemysłowego odnośnie do zastępców, którzy przyjmują „delcredere”, dodatków do towarów względnie specjalnych bonifikat, mających na celu stworzenie nielojalnej konkurencji, sprawę ewentualnych trudności przy przejściu z 8-mio godzinnego dnia pracy na 6-cio godzinny, kwestję kredytów obrotowych dla przedsiębiorstw tartacznych i t. p.

Członkowie zgrupowani w tej Sekcji wzięli licznie udział w Konferencji Izbowej, jaka się odbyła w Żywcu w dniu 23. czerwca 1936 r. na temat ogólnej sytuacji gospodarczej, a w czasie której ogłoszono szereg referatów i przeprowadzono nad nimi dyskusję.

Dalsze agendy Biura Związku Przemysłowców w Krakowie.

Do zakresu działalności Biura Związku należała również gestja Izby Handlowej Szwedzko-Polskiej, Ligi Propagandy Wytwórczości Krajowej, Polsko-Szwedzkiego Towarzystwa, Zrzeszenia Związków Przemysłowych Zachodniej i Południowej Polski i Związku Eksportowego Fabryk Mebli Giętych w Polsce Sp. z o. o. w Krakowie.

Współpraca Związku Przemysłowców w Krakowie z innymi organizacjami gospodarczymi i instytucjami.

Do organizacyj gospodarczych, z którymi Związek pozostawał w stałym kontakcie i czynnie współpracował zaliczyć należy między innymi: Centralny Związek Przemysłu Polskiego w Warszawie, Międzynarodową Izbę Handlową, Naczelną Radę Związków Drzewnych w Warszawie, Radę Naczelną Związ-

ków Przemysłu Garbarskiego w Polsce w Warszawie, Wspólną Reprezentację Związków Przemysłu Młynarskiego w Warszawie, Związek Przemysłu Chemicznego R. P. w Warszawie, Stałą Delegację Zrzeszeń Przemysłowców Ceramicznych w Warszawie, Związek Przemysłu Konfekcyjnego w Warszawie, Zrzeszenie Związków Przemysłowych Zachodniej i Południowej Polski, Polski Związek Przemysłów Metalowych w Warszawie, Państwowy Instytut Eksportowy w Warszawie, Polski Komitet Normalizacyjny w Warszawie, Instytut Spraw Społecznych, Szwajcarsko-Polską Izba Handlową, Izba Handlowa Polsko-Austrjacka w Warszawie oraz wszystkie inne polsko-zagraniczne Izby Handlowe, Związek Fabrykantów w Bydgoszczy, Związek Fabrykantów w Poznaniu, Związek gospodarczy Przemysłu Przewodniczącego w Katowicach, Towarzystwo Przemysłowców Zagłębia Dąbrowskiego w Sosnowcu, Centralny Związek Przemysłowców we Lwowie, Zjednoczenie Związków Fabryk Czekolady w Warszawie, Krakowską Kongregację Kupiecką, Związek Stowarzyszeń Kupieckich w Małopolsce Zachodniej w Krakowie i i.

W Centralnym Związku Przemysłu Polskiego zasiada Prezes Związku Przemysłowców p. inż. Antoni Schimitzek, tudzież Wiceprezes p. Dr. Ludwik Merz.

Stałych Delegatów do innych organizacyj wymieniono na początku niniejszego Sprawozdania.

Państwowy Instytut Eksportowy zasilą Związek cennymi wiadomościami o sytuacji na rynkach zagranicznych i o możliwościach wywozowych dla krajowej wytwórczości.

W sprawach ogólniejszej natury podejmuje Związek wspólną akcję z pokrewnymi organizacjami regionalnymi przemysłowymi oraz z instytucjami pracującymi na innych odcinkach życia gospodarczego jak Związek Ziemian, Izba Budowniczych, Towarzystwo Techniczne, Izba Rzemieślnicza itp.

Na szczególniejszą uwagę zasługuje współpraca ze Związkiem Izb Przemysłowo-Handlowych i poszczególnymi terytorialnymi Izbami a przede wszystkim z Izbą Przemysłowo-Handlową w Krakowie.

Związek doznawał poparcia ze strony władz, które ze swej

strony zwracały się do Związku z ankietami i zapytaniami w aktualnych sprawach gospodarczych.

Na wzmiankę zasługuje również poparcie, jakiego doznawał Związek od prasy tak codziennej jakoteż fachowej.

Współpraca z Izłą Przemysłowo-Handlową w Krakowie.

Na oddzielne podkreślenie i naświetlenie zasługuje dalszy nader żywy kontakt i wzmożona współpraca w roku sprawozdawczym z Izłą Przemysłowo-Handlową w Krakowie, od której Związek doznawał zawsze życzliwego i chętnego poparcia.

Ten przychylny i harmonijny kontakt był ułatwiony niewątpliwie dzięki tej korzystnej okoliczności, że większość składu Sekcji Przemysłowej Izby stanowią członkowie zrzeszeń i w Związku, a w skład Prezydjum Izby wchodzi również członkowie Rady Związku.

I tak godność Prezydenta Izby piastuje Wiceprezes Związku Przemysłowców p. inż. Jan Brzozowski, a w Sekcji przemysłowej Izby piastują godność Wiceprezesów pp. Epstein Tadeusz, Wiceprezes Związku Przemysłowców oraz inż. Leon Skarżeński, Członek Rady Związku Przemysłowców.

Z grona członków Związku zostali wybrani radcami Grupy Przemysłowej Izby: 1) z ogólnego wyboru: Bohdanowicz-Oroszeny Tadeusz, Ehrenpreis Dr. Arnold, Epstein Tadeusz, Krudzielski Inż. Zdzisław, Merz Dr. Ludwik, Scherer inż. Wiktor, Taub inż. Dr. Józef, Wołoszyński Dr. Andrzej, jako zastępcy: Böhm Witold, Illukiewicz Leon, Patzau inż. Bronisław, Wistreich Dr. Dawid.

Do Sekcji Handlowej wszedł z ogólnego wyboru p. Landau Izydor,

2) z delegacji przez Zrzeszenie Gospodarcze: Ader Wilhelm, Brzozowski inż. Jan, Burtan Stanisław, Buzek inż. Jerzy, Dyduch inż. Ludwik, baron Götz-Okocimski Antoni, Piasecki Adam, Rauch inż. Zdzisław, Ronka inż. Eugenjusz, Schimitzek prof. inż. Antoni, Syrop Juljusz, Toeplitz inż. Jan, Wrzak Zygmunt,

3) z nominacji: Romocki inż. Paweł, Spitzer Dr. Tadeusz, Wowkonowicz inż. Romuald,

4) W drodze kooptacji zostali powołani: Skarżeński inż. Leon i Weinsberg Bertold.

Należy żywić nadzieję, że i w przyszłości współpraca będzie owiana niesłabnącą życzliwością i przychylnością.

Końcowe zestawienie bilansowe dokonanych prac.

W roku sprawozdawczym opracowało Biuro Związku:

96 memoriałów, 394 okólników, załatwiło 10.280 aktów, odbyło 66 posiedzeń, 18 konferencji, wydało 187 opinii.

Pozatem rozpisało Biuro Związku setki ankiet i podejmowało conajmniej taką ilość interwencji i zorganizowało kilka odczytów.

Oto treściwy obraz w cyfrowym ujęciu działalności Związku względnie Biura Związku Przemysłowców w Krakowie, świadczący najlepiej o dalszym rozwoju agend i wzmożonej czynnej współpracy członków korzystających z usług Związku i uznających potrzebę istnienia naszej organizacji.

Zamknięcie rachunkowe Związku Przemysłowców za 1936 r.

DOCHODY

	ZŁ.
Wpływ z wkładek członkowskich	92.798,70
„ z wpisowego	440.—
Różne wpływy	251,02
Niedobór za 1936 r.	745,16
Razem	94.234,88

ZA KOMISJĘ REWIZYJNĄ:

Jakób Henefeld wr.

Adam Łachociński wr.

Adolf Klapper wr.

WYDATKI

	ZŁ.
Utrzymanie Delegatury w Warszawie	11.280.—
Utrzymanie lokalu	6.605,54
Świadczenia socjalne	5.432,47
Pobory służbowe	57.900.—
Koszty podróży	329,40
Prenumeraty i zakupy biblioteczne	424,53
Telefony	381,60
Wkłádki do instyt. społecz. i dobrocz.	174,10
Wkłádki do organizacji centralnych	4.226,60
Podatek od lokalu	619,20
Materiały piśmienne i druki	2.686,16
Portoria	2.925.—
Opłaty pocztowe i manipulacja P. K. O.	147,54
Różne wydatki	1.102,74
Razem	94.234,88

ZA ZWIĄZEK PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE:

Dyrektor:

Dr. Z. Jarszyński wr.

Wice dyrektor:

Dr. T. Spitzer wr.

SPIS CZŁONKÓW

ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE.

Przedsiębiorstwa budowlane.

- „Gummatect”, Ska z ogr. odp., Borek Fałęcki, Kraków, Florjańska 23.
Inż. Eugenjusz Ronka, Kraków, Plac Szczepański 5.
Spójnia Budowlana, Stryjeński, Mączyński i Korn, Ska z o. o. Kraków, Mikołajska 6.
Inż. Tadeusz Tombiński, budowniczy, Kraków, Długa 82.
Tow. dla Budowli Przemysłowych i Inżynieryjnych S. z o. o., Kraków, Garncarska 5.
E. Uderski i Ska, Przedsięb. budowy, Kraków, Al. Słowackiego 60.

Przedsiębiorstwa ceramiczne.

- Emanuel Abrahamer, Cegielnia, Kraków XXII, Smolki 18.
Inż. Maksymiljan Aleksandrowicz, Cegielnia Wola Duchacka, Ceglana 2.
„Bonarka”, Zakłady Ceramiczne, Kraków, Basztowa 4.
Stanisław Burtan i Ska, Zakłady Przemysłowe, Kraków, Basztowa 17.
Fabryka Wyrobów Szamotowych i Fajansowych S. A., Skawina.
Cegielnia Gerharda Franckego, Nisko.
Cegielnia „Rudy”, Tarnów.
Witold Emilewicz, Cegielnia, Kraków-Podgórze, Krasickiego 17.
„Eweritas”, Polska Fabryka Dachówek Azbestowych, Ska z o. o., Kraków, Zabłocie 37.
Fabryka Ceramiczna „Rybitwy”, Kraków, Grzegórzecka-Boczna 2.
Karol Ferber, Cegielnia, Kraków XV., Wodna 24.
E. H. Friedmann, Fabryka Dachówek i Cegieł w Wieliczce.

- Ludwinowska Fabryka Cegieł, Ska z o. o., Kraków, Kobierzyńska 2.
 „Łagiewniki”, Cegielnia Parowa i Fabryka Gipsu, Ska z o. o.,
 Łagiewniki, Borek Fałęcki.
- M. Gutmann, Parowa Cegielnia w Dąbiu.
- Parowa Cegielnia Miejska, Dzierżawca Piotr Giebel, Wieliczka.
- Parowa Fabryka Cegieł i Dachówek, J. Finkelstein i Ska, Kraków,
 Ks. Józefa 32.
- „Płaszowianka”, Parowa Fabryka Cegieł i Dachówek, Ska z o. o.,
 Kraków, Radziwiłłowska 13.
- Płaszowska Fabryka Dachówek i Cegieł S. A., Kraków, Radzi-
 wiłłowska 19.
- I. Schein, Zakłady Ceramiczne w Myszkowie, pow. zawierciański,
 biuro: Częstochowa, Kilińskiego 16.
- „Tarnowianka”, Zakłady Przemysłowe B. Safier i E. Ekstein i Ska,
 Tarnów.
- Miejskie Zakłady Ceramiczne, Kraków, Basztowa 10.

Fabryki Portland-Cementu.

- Zjednoczone Fabryki Portland-Cementu, „Firley” S. A., Siersza
 p. Trzebinia.
- S. A. Fabryki Portland-Cementu „Szczakowa”, Szczakowa. Biura
 w Warszawie, Pl. Napoleona 3.

Przedsiębiorstwa chemiczne.

- „Azot”, Spółka Akcyjna, Jaworzno.
- „Chemimetal”, Ska Akc. dla Przemysłu Chemicznego i Metalow-
 ego, Kraków, Szewska 1.
- Dr. A. Wander S. A., Fabryka Farmaceutyczno-Chemiczna, Kra-
 ków, Mogilska 80.
- Fabryka Bieli Cynkowej Braci Löbbecke, Niedzieliska p. Szczakowa.
- E. Kuźnicki, Fabryka Tektury Dachowej, Prod. Chemiczn.
 i Asfaltu S. A., Oświęcim.
- „Liban”, Fabryka Produktów Chemicz. S. A. Kraków, Rynek
 Kleparski 4.
- „Metan”, Ska z o. o., Kraków, Czarnowiejska 70.

- Przemysł Tłuszczowy Schicht-Lever S. A. Fabryka w Trzebinii, Trzebinia. Centrala: Warszawa, Marszałkowska 138.
- Inż. Bronisław Patzau i Ska, Fabryka Smarów Technicznych, Żywiec.
- „Pszczółka”, Krajowa Fabryka Świec i WYROBÓW WOSKOWYCH, A. Spielman, Tarnów, Legionów 9.
- Józef Rotter, Sztuczna Farbiarnia i Pralnia Chemiczna, Bielsko, Skrzyńska 45.
- „Solvay”, S. A. Fabryka Sody Amoniakal., Borek Fałęcki.
- Polskie Związkowe Rafinerje Olejów Skalnych S. A., Trzebinia.
- „Farba”, Fabryka Farb, Lakierów i Chemikalji, Ska z o. o. Kraków, Bonarka 8.
- Iskra i Karmański, Fabryka Farb i Przyborów Malarskich właśc. M. Czyżewski, Kraków, Lubelska 12.
- Edward Lutz, Polska Fabryka Farb i Lakierów, Kraków-Podgórze, Kalwaryjska 66.
- Zjednoczone Fabryki Związków Azotowych w Mościcach i Chorzowie, Mościce.

Fabryki czekolady i cukrów.

- „Helvetia”, Fabryka WYROBÓW Czekoladowych i Wafli, S. z o. o. Kraków, Kolejowa 12.
- „Kryształ”, Ska z o. o. Parowa Fabryka Cukrów i Czekolady, Kraków-Podgórze.
- A. Piasecki S. A., Fabryka Czekolady, Kraków, Wrocławska.
- Pischinger i Ska, Fabryka Torcików i Czekolady, Kraków, Kačik 22.
- „Sport”, Fabryka Czekolady i Cukrów, Orlik i Ska, Kraków-Dębniki, Różana 5.
- „Suchard”, Polsko-Szwajcarska Fabryka Czekolady, Ska z o. o., Kraków, skrytka 55.

Przedsiębiorstwo budowy dróg.

- Kamieniołomy Miast Małopolskich, Ska z o. o., Kraków, Mikołajska 6.
- Inż. Kowarzyk i Inż. Braun, Łomy Bazaltu Niedźwiedzia Góra w Tenczynku p. Krzeszowice, Kraków-Dębniki, Powroźnicza 6,

Polskie Zakłady Bitumiczne, Kraków, Zacisze 12.

Spółka dla wyłomu Djabazu i Bazaltu w Regulicach, Ska z o. o.,
Kraków, Syrokomli 22.

Tow. Eksploatacji Kamieniołomów S. A., Kraków, Mikołajska 6.

Przedsiębiorstwa drzewne.

Bcia Ablöser i Kornreich, Piwniczna.

A. Abraham i Ska, Rozwadów n/S.

Michał Ader, Jazowsko.

„Arbor” S. Rosenberg, Kraków, Zyblikiewicza 11 a.

Adolf Bajrach, Kraków, Karmelicka 56.

Ferdynand Better, Jeleśnia.

Salomon Biegeleisen, Kraków, Św. Gertrudy 18.

Jan Bieroński, Kozy.

M. Blech, Geller i Bcia Oliner, Gorlice.

Maurycy Brüll, Kraków, Bracka 4.

Wł. Ciaputa „Fabryka Skrzyń”, Kraków, Podgórska.

Dyrekcja Dóbr Żywieckich, Żywiec.

Moses Eiss i L. Schulz, Ustrzyki Dolne.

Engel i Huttner, Lesko-Łukawica.

I. Feuereisen, Kraków, Juliusza Lea 5 a.

Gerharda Franckego Zarząd Dóbr, Nisko.

A. Geller, Tarnów.

Beno Goldstein, Jasło.

Ant. Barona Götza, Główny Zarząd Lasów, Okocim.

Natan Grubner, Gorlice.

Salomon Haas, Jasło.

Jakób Haber, Tarnów.

M. Haber, Sz. Tauber i Sz. Weinstock, Nisko.

Z. i L. Herczka, Kraków, Basztowa 5.

Bcia Hoffmann, Sporysz-Żywiec.

Dr. Jan Hupka, Niwiska p. Kolbuszowa.

Hermana Huttnera Wdowa i Ska, Starzawa k/Chyrowa.

Marja Janowska, tartak Łodygowice.

Józef Johannes i Ch. Kracher, Strzyżów n/W.

Fryderyk Jungermann, Kraków, Łobzowska 4.

Władysław Jura, Kęty.

Jan Kablak, Klikuszowa p. Nowy Targ.

Markus Knoll, Kraków, Sarego 16.

Maurycy Knoll, Kraków, Szpitalna 9.

Szymon Krieger, Bystra p. Jordanów.

Bcia Kwiatkowsy i Ska, obecnie Benedykt Finkler, Kraków,
Batorego 7.

Bcia Landau, Biała.

Izydor Landau, Kraków, Szewska 1.

S. Langsam i Ska, Czarna k. Ustrzyk Dol.

Herman Lerner i Leib Rauch (tartak Wańkowa) Olszanica.

Ryszard Lipschitz, Kraków, Karmelicka 28.

Józef Manaster, Lesko.

Maurycy Mandel i Abr. Sommer, Nowy Sącz, Narutowicza.

Rozalja Nawrocka, Stary Żywiec.

Joachim Neumann, Kraków, Garncarska 3.

S. i M. Perlmann, Kraków, Węgierska 16.

Franciszek Piecha, Jeleśnia.

Dr. Adama Hr. Potockiego, Adm. Dóbr Krzeszowice.

Przemysł Leśny S. A. Kraków, Basztowa 5.

Jakób Reich, tartak Sanok.

M. Rottenberg, Kraków, Szlak 61.

Józef Rybiński, Rajcza.

Szymon Samul (tartak w Ropie) Grybów.

Bracia Schanzer, Bielsko/Śl.

Szymon Schell i Ska, Kraków, Al. Słowackiego 1.

Zygmunt Schipper, Rzeszów, Langiewicza 11.

E. Schreiber, Tymbark (Kraków, Agnieszki 2).

Romana Ks. Sanguszki, Zakłady Przemysłowe Tarnów.

„Silvana” Przemysł i Eksport Drzewny, Kraków, Batorego 19.

Wiktor Sommer, Kraków, pl. Groble 2.

Tartak Parowy „Snietnica”, Grybów.

Roman Springut, Żywiec.

Spółka Tartaku i Młyna Parowego, w Bestwinie, Kęty.

„Standard” Tartak Sp. z o. o. Grybów.

Jakób i Ignacy Stern, Kraków, Św. Krzyża 1.

W. Stiel i H. Gutglas, Wojtkowa adres: Ustrzyki Dolne.

- Herman Wang, Rzeszów, Jagiellońska 5.
 Weinfeld i Holländer, Tarnów-Krzyż, biuro: Tarnów, Tertila 21.
 Hirsch Weinfeld, Kraków, Krowoderska 70.
 Mala Weindenbaum, tartak, Rzeszów-Staromieście.
 Leon Werner, Sanok.
 S. Wistreich i Swie, Kraków, Basztowa 5.
 E. Wistreich, Z. Herczka i Ska, Kraków, Basztowa 5.
 Zachodnie Towarzystwo Eksportu drzewa, Kraków, Batorego 19.
 Tartak Parowy „Zawada”, Nowy Sącz.
 S. Zollmann, Kraków, Filipa 6.
 Stanisław Zyzak, tartak, Jeleśnia.
 M. M. Żmigrod, Kraków, Pl. Kossaka 6.

Elektrownie i przedsiębiorstwa elektrotechniczne.

- „Elektron“, Ska z o. o., Fabryka Elementów Elektrycznych,
 Kraków, św. Łazarza 13.
 Elektrownia Miejska, Kraków, Dajwór 27.
 Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Krakowskiem S. A. Siersza W.
 p. Trzebinia.
 „Elin”, Polski Przemysł Elektryczny Sp. z o. o., Kraków, Ko-
 pernika 6.
 Fabryka Kabli S. A. Kraków, Płaszów skr. 273.
 Heffner i Berger, Elektrotechniczne Zakłady Przemysłowo-Han-
 dlowe, Kraków, św. Anny 3.

Przedsiębiorstwa garbarskie i futrzarskie.

- „Birawka” Fabryka Skór, Ska z o. o., Jaśkowice Śl. p. Orzesze.
 Fabryka Garbarska „Koralis”, Bolechów.
 Fabryka Skór w Mochali, Ska z o. o., Mochala.
 „Fortuna” Fka Skór, Ska z o. o., Kraków, Przemysłowa 2.
 R. Fröhlich i Ska, Ska z o. o., Kraków, św. Stanisława 12.
 Górnośląska Centrala Skór, Katowice, św. Andrzeja 2.
 Górnośląska Fabryka Skór Rybnik, Poczta 6.
 Hurtownia Skór „Polonia”, S. z o. o., Lwów, św. Marcina.
 „Luxus” Ska z o. o. Rybnik, Raciborska 8.

- Luba Mordchelewicz, dzierżawczyni firmy „Krakowska Białoskórnia”, Kraków, Kr. Jadwigi 91.
 Juda Kimel i Syn, Fka Skór, Bolechów.
 „Kleon” Fabryka Garbarska, Landes i Ska, Bolechów.
 Marko i Ska, Ska z o. o., Szczakowa.
 „Mochala“, Fabryka Skór Ska z o. o. w Mochali, p. Lisów.
 Podhalańska Fabryka Skór, Ska z o. o. Limanowa.
 Rubin Perlberger, Fabryka Skór, Klasno.
 Polskie Zakłady Garbarskie S. A., Kraków-Dębniaki, Barska 87.
 Moses Rothfeld, Fabryka Skór, Bolechów.
 „Salus” Fabryka Skór, Ska z o. o., Rybnik.
 „Siła“ Fabryka Skór i Pasów, Ska z o. o., Zabłocie-Żywiec.
 E. Spitzer i F. Sinaiberger, Zakłady Garbarskie, dawniej Fabryka Skór Dawida Spitzera, Skoczów, Śl. Cieszyński.
 Zakłady Wyprawy i Farbowania Futer „Krawar“, Ska z o. o. Kraków, Przemysłowa 13.

Przedsiębiorstwa górnicze i hutnicze.

- Belgijska Spółka Akcyjna Societé Anonime Minière et Industrielle Górnicza i Przemysłowa S. A. Bory ad Jaworzno.
 Spółka Galicyjska Kopalń Francuska S. A., Libiąż.
 Jaworznicke Komunalne Kopalnie Węgla S. A. Jaworzno, Kraków, Krupnicza 5.
 Osada Górniczo-Przemysł. „Trzebinia“, Kraków, Pierackiego 1.
 Sierszańskie Zakłady Górnicze S. A., Siersza k. Trzebini.
 Dyrekcja Hut Giesche S. A., Trzebinia.
 Huty Stalowe Schoeller-Bleckman, Kraków, Wolska 20.
 Huta Żelazna „Kraków”, S. A. Kraków, Rynek gł. 12.

Przedsiębiorstwa graficzne.

- „Artigraph” Zakłady Przemysłowe dla wyrobu reklam artystycznych i opakowań z papieru i blachy S. A. Kraków, Prądnicza 65.

- Drukarnia „Grafia“, Ska z o. o., Kraków, Starowiślna 72.
 Drukarnia Narodowa N. Telz, Kraków, Wolska 19.
 Drukarnia „Sztuka“, Ska z o. o., Kraków, Berka Joselewicza.

Przedsiębiorstwa konfekcyjne, tekstylne i guzikarskie.

- Abeles i Poser, Fka i Skład Guzików, Kraków, św. Agnieszki 9.
 „Bieżanów”, Fka Kalolitu, Ska z o. o. Bieżanów.
 Leon Braciejowski, Kraków, Florjańska 28.
 Bracia Czczowiczka, Fabryka Wyrobów Bawełnianych, Andrychów.
 Hirsch Salo, Wytwórnia Frenzli Szklanych i Pasmateryjnych, Kraków-Dębniki, Zielna 18.
 H. Lichtig i Syn, Fabryka Trykotaży, Kraków-Podgórze, Wielicka 26.
 Sonderling & Deutsch, Fabryka Sztucznej Wełny, Waty i Wataliny Biała Komorowicka 41.
 Tobiasz Poser, Fka Guzików i Wyrobów Jabłonieckiego, Kraków, Dietłowska 63.
 Fka Wyrobów Metalowych, Bracia Thorn, Podgórze, Krasickiego 18.
 Tomaszek i Grüss, Fka Guzików, Kraków, pl. Lasoty L. 8.
 H. Oppenheim i Syn, Kraków, Stradom 13.
 Gerson Weinberger, Wytw. Spinek, Kraków Dąbrowskiego 16.

Przedsiębiorstwa kosmetyczne.

- Krakowska Fabryka Mydła, C. Śmiechowski Ska z o. o. Kraków, Zabłocie 22, Skrytka 73.
 Laboratorjum „Korona“ Ska jawna, Kraków, plac Kossaka 5.
 „Miraculum“ Ska z o. o., Dra Lustra, Preparaty Lekarsko-Kosmetyczne, Kraków XVII, Oboźna 14.
 „Pharma“ Polska S. A., Magister Bolesław Jawornicki, Kraków, Długa 46—48.
 K. A. Miklaszewski, Kraków, plac Dominikański, ulica św. Filipa 3.
 Przemysł Tłuszczowy Schicht-Lever S. A., Trzebinia.
 Laboratorium „Sorela“, Leon Klein, Kraków, Starowiślna 81.

Fabryki mebli giętych i fornierów.

- J. Herc i Ska, Fabryka Mebli Giętych, Łodygowice.
 Michał Ader, Fabryka Mebli Giętych, Jazowsko, Nowy Sącz.
 Johann Kohn i Ska, Fabryka Mebli Giętych, Radom, Staroopa-
 towska 1.
 „Mazowia“, Fabryka Mebli Giętych, Radomsko.
 Józef Mintz i Ska, Fka Mebli Giętych, Radomsko.
 K. Wünsche i Ska, Noworadomska Giętarnia Mebli, Radomsko.
 Polski Przemysł Drzewny, Czernski i Jakimowicz, Zamość.
 „Thonet-Mundus“, Polskie Fabryki Mebli Giętych S. A. Bielsko,
 Sukiennicza 3.
 Adolf Wech, Fabryka Mebli Giętych, Buczkowice ad Bielsko,

Przedsiębiorstwa metalowe.

- „Chromstal“, Fabryka Ostrzy do Golenia, Ska z o. o. Kraków,
 Parkowa 11.
 „Bosko“, Fabryka Okuć Budowlanych i Wyrobów Żelaznych,
 Kraków-Płaszów, Wodna 11.
 „Elite“, Wytwórnia Wyrobów Metalowych, Wolf i E. S. Rosen-
 blum, Kraków, Grodzka 40.
 Fabryka Kas, Wag i Wyr. Drucianych, Wilhelm Fink i Ska
 dawniej Ludwik Szklarski, Kraków-Podgórze, Przemysłowa 3.
 Krakowska Fabryka Wyrobów Metalowych, Kraków, Zagroda 13.
 Pierwsza Fabryka Lokomotyw w Polsce, S. A. Chrzanów.
 Tow. Kontynentalne dla Handlu Żelazem, Kern i Ska, Kraków,
 Kopernika 6.
 „Węgierska Górka“ Górnicza i Hutnicza S. A., Odlewnia Żelaza,
 Węgierska Górka.
 Wytwórnia Sygnałów i Urządzeń Kolejowych, S. A., Kraków-Dąbie,
 Cystersów 16.
 Zakłady Cynkownicze „Polcynk“, Ska z o. o., Kraków-Zabłocie,
 Biuro Stradom 13, skr. 247.
 Zjednoczone Fabryki Maszyn, Kotłów i Wagonów, L. Zieleniewski
 i Fitzner-Gamper S. A., Kraków, Grzegórzecka 69, skrytka
 poczt. 118.

- Tadeusz Oroszeny-Bohdanowicz, Pierwsza Małopolska Fabryka Puszek i Wyrobów z blachy, Kraków, skrytka 38.
 „Reflex” Tow. Przemysłu Metalowego, Ska z o. o. Kraków, Sołtyka 19.
 Stanisław Sulikowski, Fabryka Wyrobów Metalowych, Kraków, Lubelska 18.
 Bracia Bauminger, Fabryka Drutu i Gwoździ, Kraków, Grzegórzecka 77.
 Herman Kamsler, Fabryka Drutu i Gwoździ, Kraków, Zielona 4.
 „Rydłówka”, Fabryka Gwoździ i wyrobów Żelaznych, Rand i Ska, Kraków-Podgórze.
 Wadowicki Przemysł Druciany, J. Górecki i Ska z o. o. Wadowice.
 „Dermos”, M. Reich i E. Storch, Kraków, Kącic 9.
 „Niklochrom” Mgr. F. Aleksandrowicz, Kraków, Tarłowska 6.

Przedsiębiorstwo młynarskie.

- I. Abrahamer, Młyn Turbinowo-Walcowy, Kraków, Łobzowska 5.
 Nowy Młyn Parowy Spółdzielnia „Zagroda” et Co, Lubliniec.
 Młyn Turbinowo-Parowy W. Lelito, Sp. z o. o. Bieńczyce.
 Młyn Parowo-Turbinowy L. Finkelstein, Mogiła.
 Amerykański Młyn, Wodzisław, K. Schittko, F. Kutz, Wodzisław, Górny Śląsk.
 Młyn Turbinowy Krzesławice Ska z o. o., Kraków, Mazowiecka 35.
 Fiedler i Glaser, Katowicki Młyn Parowy, Katowice, Górny Śląsk, Młyńska 6/10.
 E. H. Friedman, Młyn w Wieliczce.
 Głownia Andzej, Młyn Walcowy, Krzeszowice.
 Ludwinowski Młyn Parowy, Kraków, Kobierzyńska 2.
 Łuszczarnie i Młyny Krakowskie, Ska Komandytowa, Kraków, św. Marka 21.
 Neumann i Ska, Młyny Parowe, Biała.
 Polski Przemysł Mączny, Tarnów.
 M. Weichmann, Młyn Kaszy, Katowice, Pierackiego 13.
 „Ziarno” Polska Wytwórnia Chleba Zdrowia i Młyn Walcowy S. A., Kraków-Podgórze, Zabłocie.

Przedsiębiorstwa papiernicze.

- „Altesse-Wisła”, Fabryka Tutek i Bibulek Papierosowych S. A.
Kraków, Długa 17.
- „Herbewo” S. A. Zjednoczone Fabryki Tutek i Bibulek, Kraków,
Al. Słowackiego.
- M. Kopelmann i I. Thieberger, Fabryka Tektury, Biały Dunajec,
p. Poronin.
- W. Koreska, Fabryka Chemicznie Preparowanych Papierów i Wy-
robów Papierowych, Kraków, Czarnowiejska 70.
- Krakowska Fabryka Kart do Gry, Ska z o. o., Kraków, Długa 17.
- J. Pacanowski, Fabryka Pudełek i Litografia, Kraków, Grzegó-
rzecka 19.
- F. Romaszkan S. A., Fabryka Papieru, Wadowice.
- „Worek” Fabryka Wyrobów Papierowych, Ska z o. o., Szczakowa.
- Żywiecka Fabryka Papieru S. A. „Solali”, Żywiec 2.

Przedsiębiorstwa spożywcze.

- Arcyksiążęcy Browar, Żywiec.
- Jan br. Götz, Okocimski Browar i Zakłady Przemysłowe, Okocim.
- Henryka Francka Synowie, Fabryka Środków Kawowych S. A.
Skawina.
- Gablenz i Syn, Fabryka Octu i Musztardy, Kraków, Królowej
Jadwigi.
- „Mafo” Małopolska Fabryka Opłatków, Jaremiewicz i Niewi-
dowski, Wadowice.
- Rząca i Chmurski, Ska z o. o., Kraków, św. Getrudy 4.
- Zakłady Przemysłowe „Bieżanów” S. A., Kraków, skrytka 441.
- Louis de Bary, Wytwórnia Win Musujących, Warszawa, Tamka 41.
- Maurycy Finker, Pierwszy Polski Młyn Papryki, Kraków, Dietla 29.
- „Sardina”, Pierwsza Polska Fabryka Konserw Sardelowych, Kraków,
Dajwór 14.

Przedsiębiorstwa szklane.

- Małopolskie Fabryki Szkła, S. z o. o. Szczakowa.
- Polskie Huty Szkła S. A., Kraków, Rynek 17.

Przedsiębiorstwa wapiennicze.

- Dudziński, Potuszek i Rajski, Wapienniki i Kamieniołomy, Szafary i Rogoźnik, Nowy Targ.
- Fabryka Wapna i Cementu Piechcin S. A., Piechcin, p. Pakość.
- „Firley”, S. A. Wapiennik, Trzebinia.
- „Kadzielnia“, S. A., Zakłady Przemysłowe, Warszawa, Boduena 1.
- Józef Liban i Maks Ehrenpreis, Kamieniołomy, Kraków-Podgórze, Biur. Dunajewskiego 6.
- Miejskie Zakłady Ceramiczne, Kraków, Basztowa 10.
- Mydlnicza Fabryka Wapna i Kamieniołomy, Bracia Kamsler, Kraków, J. Sarego 4.
- Tow. Handlowo-Węglowe Holzer i Ska, Kraków, ul. św. Krzyża 5.
- Zakłady Wapienne, Kalkbruch — Wapienno Michael Levy & Co, Inowrocław, Marsz. Piłsudskiego 59.
- Zakłady Wapienne „Rudniki“, Rudniki-Rędziny, Skrytka poczt. 20.
- Zakłady Wapienne J. Elsner, Zabierzów k/Krakowa.
- Zjednoczone Zakłady Wapienne „Tokarnia-Zamczysko”, Tokarnia p. Chęciny 2.
- Zjednoczone Zakłady Wapienne „Wapnorud” S. A. Warszawa, Trębacka 15.
- Wapno i kamieniołomy S. A. w Jaworzni pod Kielcami.
- Wapienniki i Kamieniołomy Pychowickie, Ska z o. o., Kraków, św. Krzyża L. 16. I p.
- Zakłady Przemysłowe „Sitkówka” S. A. Warszawa, Zielna 6.
- Zakłady Wapienne „Chęciny” Inż. Z. Krudzielski, Chęciny 2.
- „Adam” Zakład Wapienny i Kamieniołom, Częstochowa.
- Zakłady Wapienne i Kamieniołomy „Calcium”, Częstochowa.
- Zakłady Przemysłowe Wapienne „Janina” Sp. z o. o. Złoty Potok.
- Zakłady Przemysłowo Wapienne „Saturn” Joachim Dawidowicz, Częstochowa.
- Zakłady Wapienne S. B. Meitlis, Częstochowa.
- Zakłady Wapienne „Emilja” Częstochowa.

Sekcja Win i Miodu.

- „Hetman”, S. Spirowa, Kraków, Krakowska 26.
- „Kmita”, I. Holländer, Kraków, Dajwór 4.

- „Kościuszko”, S. Spira, Kraków-Podgórze, Rynek 3.
 „Krakowiak”, B. April, Kraków, Rynek 14.
 Miodosytnia Robackiego, H. Majorowa, Kraków, Sławkowska 27.
 Miodosytnia S. i J. Wójcikiewicz, Wytwórnia i Wyszynk Miodu,
 Kraków, Krakowska 9.
 „Pszczoła”, S. Hirschberg, Kraków, Staromostowa 2.
 „Zagłoba”, B. Lerner, Kraków, Senacka 11.

Różne przedsiębiorstwa.

- Administr. Dóbr Hr. Potockich, Krzeszowice.
 „Americana”, Przemysł Szmerglowy, Ska z o. o., Łodygowice,
 k. Żywca.
 Hotel Francuski, Al. Rittermann, Kraków, Pijarska 3.
 Zarząd Dóbr Zdzisława Hr. Tarnowskiego w Dzikowie, Tar-
 nobrzeg.
 Krakowska Fabryka Wyrobów Powroźniczych, Ska z o. o., Kra-
 ków-Dębniaki, Harcerska 10.
 Krakowska Gazownia Miejska, Kraków, Gazowa 16.
 J. Meisels, Przedsiębiorstwo dla Dostaw Budowlano-Technicznych,
 Kraków, Karmelicka 3.
 Powszechny Bank Kredytowy S. A., Oddział Kraków, Rynek
 Główny 35.
 Polska Fabr. Ołówków, L. i C. Hardtmuth-Lechistan S. A., Kra-
 ków, Czarnowiejska 70.
 „Persia”, Ska z o. o., Wyrób Dywanów Orientalnych, Żywiec.
 „Semperit”, Polskie Zakłady Gumowe S. A., Kraków, Rzeźnicza 20,
 Zakład Kąpielowy „Rabka”, Rabka.
 Polska Spółka Obuwia „Bata” S. A., Chełmek.
 Ogólno Polskie Zrzeszenie Eksporterów Wyrobów Koszykarskich,
 Kraków, ul. Długa 1.
-

SPIS RZECZY:

	Str.
Wstęp	3
Słowo wstępne	5
Władze Związku	7
Walne Zgromadzenie	7
Rada Związku	8
Komitet Opiniodawczy	13
Udział Związku w ciałach doradczych rządowych, w instytucjach społecznych i organizacjach gospodarczych oraz w konferencjach i posiedzeniach:	13
Wystąpienia Związku Przemysłowców o charakterze reprezentacyjnym	16
Działalność Delegata Rady Związku na Warszawę	16
Czynności Biura Związku	17
Sprawy ogólne	18
Memoriały	18
Wydane opinie	19
Okólniki	22
Odczyty	23
Doraźne plenarne posiedzenia i zebrania	23
Sprawy podatkowe	23
Memoriały	24
Opinie	26
Sprawy socjalne	29
Memoriały	30
Opinie	31
Walka z bezrobociem, ruch socjalny i umowy zbiorowe	31
„Pomoc Zimowa”	33
Sekcje i ich działalność	34

	Str.
Sekcja Budowlana	34
„ Ceramiczna	35
„ Chemiczna	36
„ Chrzanowska	38
„ Czekoladowa	39
„ Drogowa	40
„ Drzewna	42
„ Garbarska	44
„ Graficzna	45
„ Konfekcyjno-Guzikarska	46
„ Kosmetyczno-Perfumeryjna	46
„ Mebli Giętych	47
„ Metalowa	48
„ Młynarska	50
„ Papiernicza	52
„ Spożywcza	53
„ Wapiennicza	53
„ Win i Miodu	55
„ Żywiecka	55
Dalsze agendy Biura Związku Przemysłowców w Krakowie	57
Współpraca Związku Przemysłowców w Krakowie z innymi organi- zacjami gospodarczymi i instytucjami	57
Współpraca z Izbą Przemysłowo-Handlową w Krakowie	59
Końcowe zestawienie bilansowe dokonanych prac	60
Zamknięcie rachunkowe Związku Przemysłowców za 1936 r.	61
Spis członków	62

52

Biblioteka Uniwersytetu
MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
w Lublinie

15594

CZASOPISMA

1936